

Junius 1-én és másodikkán lesznek a parlamenti választások

Mit tartalmaz a választási törvény. Csak az Ujjászületési Front tagjai választhatók. Szakmák szerint történik a választás

Megkezdtek a választási listák összeállítását

Oluj, május 11. Mint tegnap megírtuk, öfélése, a király aláírta az új törvényhozásról szóló rendelettervényt. A rendelettervény már meg is jelent a hivatalos lap legutóbbi számában.

A választási törvényt itt ismertetjük:

1. A nemzet képviselete a képviselőházból és a szenátusból áll.
2. A képviselőháznak 258 tagja lesz.
A képviselők száma kerületek és foglalkozási kategóriák szerint van megállapítva a mellékelt táblában, amely a jelen törvénynek kiegészítő része.

3. A képviselőválasztás titkos, kötelező és kifejezetten egyhuzamban történő szavazás útján történik kerületenként. Tizenegy szavazókörlet van, minden tartomány számára egy, valamint ezenkívül egy az ország fővárosára számára.

A szavazási kerületek központja a mellékelt táblán kijelölt itélőtáblákban van.

A mandátumok hat évig érvényesek.

4. Képviselővé választhatók azok:
a) Akik román állampolgárok; b) akik polgárjogaik birtokában vannak, be vannak írva a kerületi választási listába és abban a foglalkozási ágban, amelyet képviselnek; c) lakhelyük van Romániában.

Nők nem választhatók képviselőknél.
5. Szavazati joga van a képviselőválasztásokon mindazon román állampolgárnak és férfiaknak, akik eleget tesznek az alábbi feltételeknek:

a) Betöltötték a 30 évet; b) irástudók; c) ténylegesen foglalkoznak az alábbi három foglalkozási ágban valamelyikével: 1. Földművelés. 2. Ipar és kereskedelem. 3. Szellemi foglalkozás. d) Nem választható az, aki a jelen törvényben megjelölt méltatlansági és alkalmatlansági okok valamelyike alá esik.

6. A szenátus a király által kinevezett szenátorokból, jogszerinti és választott szenátorokból áll.

7. A király által kinevezett szenátorok meg kell feleljenek a jelen törvényben megjelölt általános választásügyi feltételeknek. Számuk 88, azaz éppen annyi, mint a választott szenátoroké.

8. Jogszerinti szenátorok állami és egyházi méltóságaiuknál fogva: a trónörökös, amennyiben a 18-ik életévét betöltötte, a királyi ház nagykorú hercegei, az ország pátriárkaja és metropolitái, az ortodox és görögkatolikus egyházak püspökei, amennyiben az ország törvényei szerint lettek megválasztva, az állam által elismert egyházak fejei, minden vallásfelekezetenél egy, amennyiben az állam törvényei szerint voltak megválasztva és egyházközhoz több, mint kétezrezer hívő tartozik. Jogszerinti szenátorok azok is, akiket az 1926. évi március 27-én kelt választójogi törvény alapján, 1938. február 27-ig neveztek ki.

9. A választott szenátorokat kötelező, titkos választás útján egyenkénti jelöléssel választják. Az ország összes választói egyetlen választókerülethez tartoznak, melynek székhelye a bucaresti itélőtábla. A választásra kerülő szenátorok száma 88.

10. A szenátusi választásokban az alábbi feltételekkel rendelkező nők és férfiak választhatók: a román állampolgárság, betöltött 40 éves életkor, a választó a polgárjogok gyakorlatában kell legyen és neve a névjegyzékben fel kell legyen tüntetve, abban a kategóriában, amelyben szavazatát gyakorolja. S végül Romániában kell lakjon.

12. A jogszerinti mandátumok megszűnnek, ha a mandátum alapján szolgáló jogcím megszűnik, vagy a szenátor arra méltatlanná válik. A kinevezett és választott szenátorok mandátuma 9 év alatt jár le. A választott szenátorok mandátumait 3 évenként megújítják. E célból a választott szenátorokat, abc sorrendben, három egyenlő számú sorozatba osztják.

13. A választási listákat minden év január havában átvizsgálják és az illetékes járásbíróhoz jóváhagyás végett beterjesztik. Mindazok, akiknek a jelen törvény alapján választói joguk van, január 1-15 között évenként egy bizottság előtt jelennek meg. A bizottság tagjai a városokban a primár, secretar, rendőrség főnöke és a kincstár kiküldöttje, faluban primár, jegyző, csendőrszereparancsnok és a pénzügyigazgatóság kiküldöttje. A bizottság előtt a szavazók listájába való felvételét szóval is elő

lehet terjeszteni s ugyanakkor a bizonyítékokat is elő kell terjeszteni.

A választójogi összeférhetlenségek
A 17. és 18. szakasz a választójogi összeférhetlenségek, a választójogi elvesztésének eseteit sorolja fel, különböző bűncselekmények elkövetésével kapcsolatban.

A 19. szakasz kimondja, hogy aktív katonák sem választók, sem választhatók nem lehetnek.

A 20. szakasz a bírói hatóságok kötelességévé teszi, hogy a választójogi képtelenségek és méltatlanságok eseteiről kimutatást készítsenek, amelyet a választók listáinak összeállításánál figyelembe vesznek.

Ha képviselő, vagy szenátor közhivataltól lesz, elveszti mandátumát

A 21. szakasz kimondja, hogy azok, akik bármely, az állam, tartományok, vagy községek által fizetett állást töltenek be, csak abban az esetben választhatók meg képviselőnek, ha legkésőbb a választások kiírása utáni öt napon belül állásukról lemondanak. Kivételt képeznek e szabály alól a miniszterek és alminiszterek. Hasonlóképpen megválaszthatók képviselőnek és szenátornak az egyetemi tanárok és a felsőbb iskolák pro-

Hogyan lehet valaki képviselőjelölt?

A 26. szakasz a jelöltetés kérdését szabályozza. A képviselőjelölt saját maga tartozik jelölését írásban átnyújtani a választási körzet élén álló táblai főelőnöknek. Jelölési kérelmével egyidejűleg a jelölt tartozik bizonyítani, hogy a választói listáiban fel van véve és tartozik felmutatni a nemzeti ujjászületési frontjának engedélyét.

A szenátusra való jelölésért hasonló alakiságok mellett a bucaresti tábla főelőnökének kell bejelenteni. A szenátorválasztásokon a szavazás csak a fővárosban és a tartományi központokban létesített választási körzetekben történik. A választási körzetek élén bírók állnak.

Mit tartalmazhat a választási röpirat

A képviselőjelölt fényképét, hivatalát, címeit feltüntetve rövid, legfeljebb száz szavas választási felhívást készíthet, amelynek kinyomását és kiragasztását a választási körzet élénke rendeli el. A választási plakátok mindenki számára egyformák kell legyenek.

Bármely más falragasz, röpirat, vagy szóbeli propaganda tilos.

A választások egy napig tartanak. A választók az urnák előtt összehívásuk rendjében jelentkezők. Jelentkezésük alkalmával igazolják személyazonosságukat, a népesedési hivatal, a katonai, vagy polgári hatóságok által kiállított bizonyítványok útján. Ezután a választó aláírja nevét a választók listáiban, majd szavazni mennek.

Hogyan történik a választás
A 36. és 37. szakasz a választás módját írja elő. A szavazás a következőképpen történik: A választó annyi szavazólapot kap, ahány jelölt szerepel az illető körzetben és abban a foglalkozási ágban, amelyben a választónak joga van szavazni. A szavazólap 8-6 centiméter nagyságú katon, amelyre rá van nyomva a jelölt fényképe, neve, foglalkozása és lakhelye. E szavazólapokkal együtt a választó megfelelő nagyságú borítékot is kap. A szavazás titkos. A választó belép a zárt választófülkébe és azon jelöltek szavazólapjait, amelyekre szavazni kíván, beteszi az elnöktől kapott borítékba, amelyet leragaszt. Több szavazólapot nem szabad a borítékba tenni, mint ahány mandátuma van az illető körzetnek és foglalkozási ágának. A borítékokat, amelyben több szavazólap lesz, megsemmisítik. Azon szavazólapokat, amelyekre nem szavazott, a fülkéből való kijövele előtt tartozik a választó széttepni.

A 38-45. szakaszok a választás eredményének összesítéséről intézkednek.

A szenátorválasztás — mondja a 46. szakasz — hasonló eljárással történik, azzal a különbséggel, hogy tartományonként csak egy szavazókörzet működik az illető itélőtáblák mellett.

Büntető szankciók
A választások validálását a legfőbb semmitőszék végzi. Valamely mandátum meg-

szorai. Ez a rendelkezés azt jelenti, hogy tanárok, tanítók, papok csak az illető intellektuális foglalkozási ág számára megjelölt számú mandátumra indulhatnak, az állásukról való lemondás kötelezettsége nélkül. Ha a kormány valamely képviselőt, vagy szenátort közhivataltba nevez ki, az illető elveszti mandátumát. (22. szakasz.)

A 23. szakasz megtiltja a képviselőknél és szenátoroknál, hogy mandátumuk tartama alatt az állammal, tartománnyal, stb. közmunka-vállalási, vagy szállítási szerződéseket kössenek. A képviselők és szenátorok nem képviselhetnek magánérdekeket az állammal szemben. Nem lehetnek tagjai azon vállalatok igazgatóságának, amelyek az állammal, tartománnyal, községekkel, stb. szerződéses viszonyban vannak, ellenkező esetben elveszítik mandátumukat. A képviselők és szenátorok közvetlenül nem intervéniálhatnak sem a minisztériumoknál, sem más közhatalóságoknál. Kívánságaikat csak a képviselőház, vagy a szenátus hivatala útján hozhatják a hatóságok tudomására.

Az egyes tartományok, mint választási körzetek, választási műveleteinek irányítását az illető táblai főelőnök végzi, akinek munkájában sorshuzás útján megjelölt tanácsos segít.

üresedése esetén részleges választást rendelnek el.

A következő szakaszok szigorú büntetéseket szabnak meg azokkal szemben, akik a választások eredményének meghamisításán dolgoznak. Különböző büntetések sújtják azokat, akik a választók listáiban összeállításánál hamis adatokat jelentenek be, a tisztviselőket, vagy bírákat, akik nem járnak el szabályszerűen a választók listáinak összeállításánál, stb. Három hónaptól egy évig terjedő büntetést ír elő a törvény azok számára, akik szavazatokat, vagy a választástól való tartozkodást megvásárolják. Akik verekedéssel, vagy erőszakkal befolyásolják a szavazást, egy hónaptól három hónapig terjedő fogházal bűnhődnek. Az urna elrablása, vagy szavazólapok elsikkasztása két évtől öt évig terjedő fogházal büntetendő. Az urna megsértése, szavazatok hozzátétele, vagy elvétele 3-10 évig terjedő börtönnel büntetendő.

Ha valaki a törvény által tiltott falragaszokat, röpiratokat, stb., terjeszt, vagy szóbeli propagandát fejt ki, ezertől kétezer lejig terjedő pénzbüntetéssel sújtják.

Kötelező a szavazás

A 63. szakasz kimondja, hogy a szavazás kötelező. A kötelező elmulasztása ezer lej pénzbüntetéssel jár.

Mindenki csak egyetlen választási körzetben jelölheteti magát. A jogszerinti és kinevezett szenátorok nem jelölhetik magukat. A parlament tagjai kötelező módon tartoznak az üléseken és ünnepségeken a nemzeti ujjászületési frontjának egyenruháját viselni.

öt napon belül döntenek, kinek van joga szavazni és jelölni

A különböző szakkamarák, testületek, céhek, stb. a jelen törvény megjelenésétől számított három napon belül tartoznak a bucaresti tábla főelőnökének benyújtani a létesítésükre, szerveztükre és működésükre vonatkozó összes okmányokat. A táblai főelőnök két napon belül tartozik dönteni afülről, hogy mely, a törvény 11. szakaszában felsorolt testületek, céhek, kamarák, stb. tagjainak van joga szavazni és jelölni a szenátorválasztáson. Ha valamely foglalkozási ágban törvényesen megszervezett kollektívumok, vagy testületek vannak, úgy más hasonló egyesületeket nem vesznek figyelembe.

A választási körzetek

A törvényhez három kimutatás van mellékelve. Az első a választási körzeteket sorolja fel, amelyek a következők:

1. Bucegi, központja Brassó. 2. Dunărea, központja Galaț. 3. Prut, központja Jasi. 4. Bucuresti, központja Bucuresti. 5. Szamos, központja Kolozsvár. 6. Mures, központja Marosvásárhely. 7. Timis, központja Timisoara. 8. Olt, központja Craiova. 9. Suceava, központja Csernovic. 10. Nistru, központja Chisinau. 11. Marea, központja Constanta.

Az egyes választói körzetek és foglalkozási ágak a következő számú képviselők választására jogosultak:

Választási körzet	Mezőgazdaság és munka	Keresk. és ipar	Intellektuális foglalkozások szesze	Összesen
1. Bucegi	10	10	10	30
2. Dunărea	10	10	10	30
3. Prut	9	9	9	27
4. Bucuresti	8	8	8	24
5. Szamos	8	8	8	24
6. Maros	8	8	8	24
7. Temes	8	8	8	24
8. Olt	8	8	8	24
9. Suceava	6	6	6	18
10. Nistru	6	6	6	18
11. Marea	5	5	5	15
Összesen	86	86	86	258

88 választott tagja lesz a szenátusnak

A szenátusnak összesen 88 választott tagja van, amelyek foglalkozási ágak szerint a következőképpen oszlanak meg:

Mezőgazdaság 30, munka 14, kereskedelem 11, ipar 11, a tanítók, képzésközlői tanárok, egyetemi tanárok, a klérus, a mérnökök, építésszek, orvosok, állatorvosok, gyógyszerészek, ügyvédek, valamint az írók és művészek 2-2 szenátort választanak.

Csak a front tagjai jelölhetők
A törvényhez a miniszterelnök részletes indokolatot készített, amely többek között a következőket tartalmazza:

„A régi rezsim alatt több párt létezett, amelyek különböző vezetése alatt és különböző vezetők alatt működtek, ma pedig csak egyetlen politikai szervezet van, a nemzeti ujjászületési front, amelynek vezetése többek között azzal a joggal is bír, hogy engedélyezze a jelöléseket bármilyen választásokra.

A nemzeti ujjászületési front, amely ma több, mint négy millió tagot számlál és így, magában egyesíti az ország összes produktív és dolgozó erejét, az összes intellektuális erőket, valamint a közélet minden vezetőjét, természetes, hogy bírhat ilyen joggal Egyébként a jelölésre való engedély megadása csak azt a két célt követi, hogy a kiválogatás minél kömölyebb legyen. Természetes, hogy azok, akik jelöltenek akarják magukat, feltétlenül tagjai kell legyenek a nemzeti ujjászületési frontnak, azok pedig, akik még nem tagjai, bármikor beléphetnek oda.”

Megkezdődtek a választási előkészületek

Bucuresti, május 11. Ma megkezdődnek az előkészületek a junius 1. és 2. napjain tartandó választásokra. Azok az egyesületek, amelyek szenátorokat választhatnak és amelyeknek kebelből szenátorok választhatók, szombatig bezárólag irataikat a bucaresti táblához kell benyújtás, jogaik elismerése céljából. A bucaresti Tábla keddig bezárólag ad véleményezést a kérdésben. Azon testületek és alakulatok kéréseit, amelyek nincsenek törvényesen megszervezve, nem fogják tekintetbe venni még akkor sem, ha az illető helységben nincs megfelelő szervezet ugyanazon foglalkozási ágban.

Ma megkezdik a jelölőlisták összeállítását is, amelyeket május 24-ikén véglegesítenek. Eddig az időpontig lehet a jelölések ellen óvatot benyújtani. A választási irodákat, amelyek a Táblák mellett azok főelőnökeinek vezetésével fognak működni, azonnal megalkotják. Ezek az irodák fogják elfogadni a jelöléseket, kijelölni a szavazó körzeteket és szavazó helyiségeket, kinyomtatni és szétosztani a szavazólapokat.

A propaganda-falragaszok legfeljebb száz szót tartalmazhatnak és egyszerű nagyságú papírra nyomtathatók. Minden más írásbeli, vagy szóbeli propaganda tilos. Junius 2 és 6. között a semmitőszék elvégzi a mandátumok igazolását és junius 7-én, a restauráció 9-ik évfordulóját megelőző napon, összeülnek a törvényhozó testületek. Ezen az ünnepélyes és fényes külsőségek között megtartandó ülésen a két Ház meghallgatja a trónbeszédet. A képviselőház és a szenátus azután megválasztja a maga tisztikarát és mutatja a házszabályokat megszavaztatja, megkezdik a felirati vitát. Ennek végeztével fogják a be-terjesztendő törvényjavaslatokt megvitatni.

A cí
a ha
Pal

Ben Gurion

Jeruzsálem, máj
az Uj Kelet, hogy
a szűkebb Actions
határozatot hozott
zött óvja a kormá
ményektől, amel
mandátumban les
kel ellentétben á
vonhat maga után

Az A. C. ülését
meg és bejelentet
tését Észak-Galile
A. C. ülés napján
Ussiskin gr
Agency ekzekutív
nak és a Keren l
lalkozás sikeréért
adott kifejezést.
si körzetben nagy
külni, amely való
egész jisivnak.

A két uj telep
kesedéssel fogadt

Ezután Dávid
ekzekutív elnöke
expozéját. Rám
veszedelemekre,
szállniok a zsidó
irányvonalakat,
felvenni a harco
ben a cionista m
Nincs ma ideje a
tillatkozásoknak
a kormány Fehé
bejelenteni. A cí
magatartása és t
dékóknak a meg
irányuljon, amely
nyének rombadő
a cionista mozga
harcolni, hanem
amely Anglia bá
dékáik kiszolgál
mozgósítamunk k
— mondotta Ben

Az ekzekutív
élnék vita indul
Grossmann, Sup
dr. Katzenelson
részt. A vita sz
szolt, majd a szű
gáda Ben Gurio
ságot neveztek
részleteinek ta
végrehajtási ter

Az AC a köve
szavazta meg eg
„A Cionista S
a mandatarius
re vonatkozó dő
tetre ült össze J
mal "tötelességé

mind

Szállodákba

A cionista A. C. meghirdette a harcot az angol kormány Palesztina-politikája ellen

Ben Gurion politikai expozéja és javaslatai a zsidó ellenállási harc megszervezésére

Jeruzsálem, május 11. Röviden jelentette az Új Kelet, hogy Jeruzsálemben összeült a szűkebb Actions Comité, amely fontos határozatot hozott, amelyekben többek között óvja a kormányt azokról a következményektől, amelyeket egy a Palesztina-mandátumban leszögeztet kötelezettségekkel ellentétben álló politika inaurálására vonhat maga után.

Az A. C. ülését Ussiskin elnök nyitotta meg és bejelentette, két új telepítés létesítését Észak-Galileában, amelyeket éppen az A. C. ülés napján foglaltak el az új telepések. Ussiskin gratulációját fejezte ki az Agency ekzekutívjének, a Keren Hajjeszód-nak és a Keren Kajemetnek e fontos vállalkozás sikeréért. Azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy ebben az új telepítési körzetben nagy zsidó közösség fog kialakulni, amely valóságos erődítménye lesz az egész jisivnak.

A két új telepítés bejelentését nagy lelkesedéssel fogadta a gyülekezet.

Ben Gurion expozéja

Ezután Dávid Ben Gurion, a cionista ekzekutív elnöke, tartotta meg politikai expozéját. Rámutatott azokra a politikai veszedelmekre, amelyekkel szembe kell szállniuk a zsidóknak. Vázolta azokat az irányvonalakat, amelyekre jegyében kell elvennie a harcot a veszedelmekkel szemben a cionista mozgalomnak és a jisivnak. *Nincs ma ideje a síralkának, sem az üres tiltakozásoknak azon politika ellen, melyet a kormány Fehér Könyvében szándékszik bejelenteni. A cionista mozgalom és a jisiv magatartása és ténykedése mindazon szándékoknak a megsemmisítésére kell, hogy irányuljon, amelyek a zsidóság végső reményének rombadöntését célozzák. A jisiv és a cionista mozgalom nem Anglia ellen fog harcolni, hanem a kormány politikája ellen, amely Anglia birtáit ellenségeinek szándékszik kiszolgáltatni. Ebben a harcban mozgósítanunk kell az összes zsidó erőket* — mondotta Ben Gurion.

Az ekzekutív enökének javaslatai fölött élénk vita indult meg, amelyben Meir Grossmann, Supraski, Farbstein Scharagai dr. Katzenelson és dr. Mossinson vettek részt. A vita szónokainak Ussiskin válaszolt, majd a szűkebb AC egyhangúlag elfogadta Ben Gurion javaslatait. Külön bizottságot neveztek ki Ben Gurion javaslatai részleteinek tanulmányozására és pontos végrehajtási terv kidolgozására.

Az AC rezolúciója

Az AC a következő határozati javaslatot szavazta meg egyhangúlag:

„A Cionista Szervezet Actions Comitéja a mandatárius hatalom Palesztina jövőjére vonatkozó döntésének előestéjén értekezletre ült össze Jeruzsálemben és ezalkalommal tölelességének érzi, hogy felhívja az

angol kormány figyelmét azokra a komoly következményekre, amelyeket olyan politikának a bejelentése vonhat maga után, amely ellentétben áll Anglia mandatárius nemzetközi kötelezettségeivel, amely állandó kisebbségi sorsra ítélne a zsidókat Palesztinában, megfosztaná tőlük a jogot, hogy az ország bizonyos részeiben letelepedjenek és a zsidó nemzeti otthont arab uralomnak szolgáltatná ki. A zsidók nem járulhatnak hozzá ilyen politikához és annak nem vehetik alá magukat.

A zsidó nép és különösen a palesztinai zsidó közösség nem fog visszariadni semmilyen áldozattól az ellenállás harcában olyan rezsim felállításával szemben, amely utolsó, megmaradt reményének rombadöntését célozza. A zsidók nem fognak lemondani Palesztinába való visszatérésükről, tekintet nélkül a rájuk kényszerített korlátozásokra és bármilyen szenvedésre, amelyet ez a visszatérés hártanak rájuk. Nem lesz lehetséges olyan kormányt az országra rákényszeríteni, amely szétrombolná a Zsidó Nemzeti Otthont, mert ez csak bajonetek erejével és zsidó vér ontásával történhetne csak meg.

A zsidó nép mélyen aggódik a palesztinai béke és az Angliával való barátságos kapcsolatok és szoros együttműködés fenntartásáért, különösen a mai komoly nemzetközi helyzetben. Az AC ezért sürgősen felhívja az angol kormányt, hogy vegye újabb mérlegelés alá a kérdést és álljon el azon kötelezettség megszegésétől, amelyet a zsidó néppel szemben vállalt természetes otthonának ősi hazában való újjászülése elősegítésére.

Kaplan referátuma

Eliezer Kaplan, az ekzekutív kincstárnoka a gazdasági és pénzügyi helyzetről számolt be az AC tagjainak. Behatóan foglalkozott az egymillió fontos belső nemzeti kölcsönrel is, amelyet Palesztinában és a diaszporában kell előteremteni.

Egy pár csepp elegendő

Az ODOL szájvíz erős, egy pár csepp, egy fél pohár vízben, elegendő a hatásos szájöblögetéshez. Az ODOL antiszeptikus és az egészség védelmezője.

ODOL

vettek el, de ha még ez meg is állapítható volna a terhükre, nem vonhatók anyagilag felelősségre alárendeltjeik sikkasztásaiért.

A számvevőszék ezt az érvelést el is fogadta és a két tisztviselőt az anyagi felelősség alól felmentette.

A közlekedésügyi minisztérium azonban nem elégedett meg ezzel a megoldással és a számvevőszék döntését a Semmitőszék előtt megtámadta. A Semmitőszék már a minisztérium álláspontját tette magáévá és a két postatisztviselő teljes anyagi felelősségét állapította meg.

A bíróságok megszerzéséről szóló törvények értelmében valamelyik semmitőszéki tanács ily jellegű döntéseit a számvevőszék egyesített tanácsának jogukban áll felülvizsgálni. A számvevőszék élt is ezzel a jogával, egyesített tanácsban újból letárgyalta az ügyet és a semmitőszék ítéletét megváltoztatva kimondotta, hogy a feleltesek anyagilag nem felelősek alantaisaik visszaéléseiért.

Mínt hogy nagy államérdekekről van szó, a közlekedésügyi minisztérium igénybe vette a legutolsó jogorvoslati lehetőséget is, amelyet a törvények nyújtanak és a számvevőszék egyesített tanácsának döntését a semmitőszék egyesített tanácsai előtt fel-folyamodással támadta meg.

Az a végső határozat, amely most ebben a kérdésben rövidesen elhangzik, nemcsak a jogászvilág eseménye lesz, hanem igen mélyreható változást hozhat az egész ország életében is egy oly értelmű döntést, hogy a közalkalmazottak saját személyükben és minden vagyonukkal felelősek azokért a károkkért, amelyeket a reájuk bízott és ellenőrzésük alá tartozó tisztviselők okoznak az államnak, vagy a köznek.

Tervek bánáti vizerőművek építésére

A német AEG villamosító trösztökhöz tartozó Elgiba vállalat részletes tervet dolgozott ki a Bánát villamosításáról. A terv egy része már meg is valósult a rékási körzetben. A most Temesváron tárgyaló német bizottság az Elgibával karöltve óriási arányú vizerőtelep felállítását tervezi, amely Arad, Temes-Torontál, Krassó és Szörény megyék villamosításának célját szolgálja.

Ez a villamosító látná el árammal a Temesvár mellett felállítandó szabad zónát is. Ebben a szabad zónában főképpen élelmiszeripari, bútorigipari és bőrigipari vállalatok épülnének német érdekeltségben, de ugyanitt hatalmas gabona tárházakat és hűtőberendezéseket állítanak fel. A temesvári szabadzóna felállításával kapcsolatban a Bega-csatorna nagyarányú kibővítésének terve is aktuálissá vált, aminek hír szerint már Jugoszlávia is hozzájárult.

Nagyvárosban 50 éve fennálló nagyforgalmu fűszer-csemegeüzlet munkamegosztás miatt

tökés társat keres

Szakkamabeli előnyben. Ajánlatokat „Coloniale” jellegre kiadónivatalunk továbbít.

Select Mozgó

RENDKIVÜLI PREMIER!

Halálbrigád

Az utóbbi évek egyik legmegrendítőbb filmje, végig izgalmas tartalommal, fészerepekben:

Neil Hamilton, Madge Evans

SZEBB, MINT A „MARNEI HŐS!” AZ UTÓBBI ÉVEK SZENZÁCIÓJA!

Kik viselik a köztisztviselők visszaéléseiért a felelősséget?

Az utóbbi évtizedek egyik legnagyobb pere, amelyben a Számvevőszék és a Semmitőszék ellentétes felfogása küzd egymással

Ritkán akadnak olyan perek, amelyek a bírósági ügyiratok szapora tömegéből átkerülnek a nemzet történelem időálló lapjaira. A román felsőbíróságok most határoznak egy ilyen perben, amely messze meghaladja egy vitás jogeset elszigetelt jelentőségét és könnyen nyithat új fejezetet a romániai közélet történetében.

Evekkel ezelőtt történt, hogy váratlanul ellenőrző vizsgálatot tartottak Tg-Neamt város postahivatalánál. A vizsgálat eredménye kínos feltűnést keltett a városban, mivel a postafőnök terhére majdnem kilencszáz ezer lej jogtalan eltulajdonítását állapították meg.

A vétkes tisztviselőt azonban nem lehetett földi igazságszolgáltatás elé állítani, mert tettének várható következményei elől az önkéntes halálban kerestett menedéket.

A közlekedésügyi minisztérium erre a megszkott eljárást követve, szabályszerűen bejelentette jogigényét az elszikkasztott összeg erejéig, az öngyilkos postafőnök hagyatékára. Ugyanakkor azonban a minisztérium az örökösökkel együtt egyetemlegesen felelőssé tette a kár megtérítéséért azt a két felettes tisztviselőt is, akiknek kötelességük volt a tg-neamti postahivatal és személyzetének ellenőrzése.

A két főtisztviselő a miniszteri határozat ellen a számvevőszékhez fellebbezett, arra hivatkozva, hogy mulasztást nem kö-

Majdnem ingyen utazhat

Bucureştibe

május 15-ike és június 15-ike között

A „BUCURESTI HÓNAP” tartama alatt az államvasutak összes vonalain általános

50%-os kedvezmény

Ezenkívül

minden péntek este 12 órától hétfő este 12 óráig

75%-os kedvezmény

Szállodákban, vendéglőkben és üzletekben mélyen leszállított árak. Rendkívüli látványosságok kedvezményes belépti díjakkal.

ek

szítás

körzetek és foglalkozási képviselők vá-

Kereskedelmi foglalkozások száma	Intellektuális foglalkozások száma	Összesen
10	10	30
10	10	30
9	9	27
8	8	24
8	8	24
8	8	24
8	8	24
8	8	24
6	6	18
6	6	18
5	5	15
86	86	256

szított tagja lesz a munkának

szesen 88 választott elakozási ágak szerint zlanak meg:

munka 14. kereskedők, képzésközi tanács, a klérus, a mérnökök, állatorvosok, gyógyszerészek és írók és írók választanak.

front tagjai jelölhetők miniszterelnök részletes emely többek között a zza:

att több párt létezett, vezetés alatt és külsőmüködtek, ma pedig kái szervezet van, a front, amelynek vezetője azzal a joggal is zt a jelöléseket bírrai-

etési front, amely má tagot számlál és így ország összes produk az összes intellektuális közélet minden ves, hogy bírhat ilyen jelölésre való engedezt a célt követi, hogy el kömolgabb legyen, azok, akik jelölténi feltétlenül tagjai kell újjászülési frontnak, g nem tagjai, bírrai-

a választási ületek

Ma megkezdődnek június 1. és 2. napjain. Azok az egyesületek, amelyek választhatnak és szenátorok választathatnak irataikat a bucu-nyujtsák, jogaik elcsúszta Tábla keddig nyvezést a kérdésben. ulatok kéréseit, amezesen megszervezve, enni még akkor sem, nincs megfelelő szerkozási ágbán.

öliszták összeállítását ikén véglegesítene. het a jelölések ellen választási irodákat, ett azok főelnökeinek tödni, azonnal megák fogják elfogadni a szavazó körzeteket kinyomatni és szét-

szok legfeljebb száz es egységes nagyságu Minden más írásbeli, tilos. Június 2. és 6. végzi a mandátumok a restauráció 9-lic pon, összeülnek a törén az ünnepélyes és megtartandó ülése a trónbeszédet. A tus azután megkarát és miután a zták, megkezdik a ztével fogják a be- slatokat megvitálni.

HIREK

A szó csodája

„Szavak ezek, csak üres szavak“
Ó, hányszor hallottam e mondatot,
mikor a szívemen úgy terült a vágy el,
ahogy az égen a nap is ottragyog.

Pedig a szó, ha álnok is s hazugság
terhétől roskad, mégis égi kegy,
az Ur szavára mozdult lomha árú
a tenger. S mozdult magasba mind a hegy.

A szóban érett először értelemmé,
mi homály volt előbb, sötét sejtetem,
a szóban sikított először az ég
a kín és véle a fájó szerelem.

Hatalmas ár, mely átfogja a világot
a szó, ami út és ami simogató,
a „legyen“, „ne legyen“ varázsló üstje,
amiből sorsunk vad tüze kicsap.

Sebeket tépő, irtó tör a szó mind,
de egyben áldott, édes áltató,
engem a csodák és borzalomok tájára
nem egyszer vitt el s visz ma is a szó.

Evezredek sírnak bennük s népek
szívében keltnék nagy álmokat,
ha földök ajkán a föld utolsó lángja,
amit leszólni ezért is nem szabad.

A szó vitte át a vén Alpokon Cézár
seregét. S a szó oldott, kötött,
Mi elhullunk a végzet vad csatáin,
de marad a szó, mivel a szó örök.

Királyok ajkán parancs és a kunyhók
Lázárjainak ajkán a szó: erő.
Szóval temetünk s szóval vigasztalja
síró kisdédét a földi, tiszta nő.

Szóval szolt a sátán és szó verte ki
az édenből az embert, aki fél,
szó sirt a hárfán Hellas hús napjánál
és Babylon ősi, bús vizeinél.

Költők szívéből szó tépett virágot
és szó mérte fel a fájó titkokat,
csoda a szó, az ember szent csodája,
amit leszólni ezért nem szabad.

SALAMON LASZLÓ

— Nagy román-nyelvi baráti demonstráció Varsóban. Varsóból jelentik: Nagy román rokonszenv megnyilatkozását volt tegnap Varsóban. A város házában a román-nyelvi társaság és a román-nyelvi kereskedelmi kamara tartott ünnepséget több miniszter és a román nagykövetség jelenlétében. A román-nyelvi társaság elnöke és Franasovici tartott beszédet, méltatva a nap fontosságát és a két ország közötti kölcsönösséget, valamint mély érzelmeken, a két nép történelmi küldetésén és függetlenségüknek, határait sértetlenségének védelmére irányuló megint-gáthatatlan akaratan alapuló szoros barátságukat.

Uj ízet

„ALFA“

— Nagy körútra indul a sajtó- és propagandaminisztérium mozgó filmszínháza. Bucarestből jelentik: A sajtó- és propaganda minisztérium mozgó filmszínháza a tavaszi és nyári hónapokban hatalmas körutat bonnyolít le. Először az autókarakaván a következő utvonalon követi: Buzau—Ploesti—Brezau—Predeal—Brassó—Fogarás—Szeben—Gyulafehérvár—Torda—Kolozsvár—Bánffy-hunyad—Élesd—Nagyvárad—Arad—Temesvár.

— Urdereanu udvari miniszter szabadságon. Bucarestből jelentik: Urdereanu udvari miniszter az Orient-expresszel külföldre utazott szabadságra.

— Leszarta a vásári bódé jegyződjét. Bucarestből jelentik: A Mosilor vásáron véres verekedés történt tegnap délután. Egy ismeretlen egyén jegy nélkül akart belépni a Dumitrescu-féle látványossági bódéba, ahol Grigore Gh. jegyződjé feltartóztatta. Az ismeretlen olyan haragra gerjedt emiatt, hogy kést rántott és azt markolatig a jegyződjé mellébe dofta. Grigoret válságos állapotban kórházba szállították. A támadó eltűnt.

Poloskairást

garanciával végez „POLYNEA“ vegyész-mérnöki laboratórium, Str. Cons. Național 8. (Főposta mellett). Telefon 35-01.

— Egy kivándorló Jávában. Zboray Ernő: Trópusi nap alatt fve 119 lej, kve 158 lej. Rosamond: Titokzatos felelet, regény, 308 lap, vköt. 119 lej. Brion: Medici Lőrinc, új életregény vk. 178 lej. Földes: Halászó macska új kiadás kve 119 lej Lepagenál Kvár. Postán utánvétellel. Kérjen új jegyzőket.

— NAGY IZGALOM AMERIKÁBAN AZ ELTŰNT ÉS UJRA MEGTALÁLT KINAI CSASZÁRI TRÓN MIATT. Newyorkból jelentik: A kínai császári trónt, amit a japánok 1937 évi előnyomulásakor elvittek Pekingből és a Teodor Rooseveltné, valamint Csang Kaj Sek marsall felesége közti megegyezés alapján Newyorkba akartak szállítani, hogy a világhírlíttatás bemutatásuk a háborús áldozatok felségélyezésének alapja számára — eltűnt. A Newyork World című lap szerint a felbecsülhetetlen értékű és 2 millió dollárra biztosított kincset Szibérián át szállították Hollandiába és Amszterdamban a Bandam gőzörsre hajózták be. Amikor a hajó befutott Newyorkba, megütözéssel állapították meg, hogy a „sárkánytrón“ eltűnt. Miután nagy izgalommal keresték a kínai császári trónt, végül is a mólón találták meg egy kőzönséges ládában, egy kaliforniai professornak címezve.

— Értekezletre ülnek össze Singaporéban a „Szueztől keletre eső vizek“ angol tengerhajózási. Londonból jelentik: A Daily Telegraph tengerészeti szakértője szerint Singaporéban rövidesen értekezletet tartanak a „Szueztől keletre eső vizek“ angol tengerhajózási, az illetékes vezérkarokkal együtt. Ez az értekezlet a sürgős eshetőségre való tekintettel, meg fogja vizsgálni a távolkeleti védtételek összehangozatalának lehetőségét.

A ROYAL slágermozgó mai kezdettel vetíti minden idők leghatalmasabb 2 részes dzsungelfilmjét 1 előadás keretében, a közönség általános óhajára

Jungle Jim

Eddig nem látott izgalmas dzsungelfilm, ere deti felvételekkel. Vadállatok, akik az emberek megmenekülését segítik elő. Kalandok és élethalálharcok a dzsungelben! Feltétlenül nézze meg! Ilyen dzsungelfilmet még nem látott! Előadások 3.20, 6.20 és 9.30.

— Uj főtítkár a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara élén. Dr. Muica Ioan kolozsvári kereskedelmi és iparkamara főtítkárát saját kérésére ugyanilyen minőségben a szatmári iparkamaraéhoz helyezték át. A távozó főtítkár helyébe Kolozsvára Greu Ioan szatmári iparkamara főtítkárát helyezték hasonló minőségben. Tekintettel arra, hogy nevezett főtítkár mögött hosszú hivatali múlt áll, a kamara adminisztratív ügyeinek vezetése ismét kipróbált kezekbe került.

— Orvosi hír. Dr. Herskovits röntgenológus kórházi főorvos magánrendelőjével Str. Regala 2. számú házba költözött. Telefon: 86-79.

— Házkutatást tartottak az Egyesült Államokban élő németek népi szervezetében. Newyorkból jelentik: A rendőrség az elmúlt héten házkutatást tartott az Egyesült Államokban élő németek népi szervezetének irodahelyiségeiben. Számos könyvet és okmányt koboztak el. Kuhn, a szervezet elnöke tiltakozott az eljárás ellen, amit törvénytelennek tekint. A rendőrség elvitt 1300 dollárt is. Házkutatásokat tartottak a szervezet több vezetőjének magánlakásán is.

Férfidivat különlegeségek

„ALFA“-nál

— Kanon japán ögróf Bucarestben. Bucarestből jelentik: Kanon ögróf, japán közéleti férfi, tegnap Bucarestbe érkezett, ahol a japán ügyvivő, a nemzetgazdasági minisztérium és a Nemzeti Bank képviselői fogadták.

— Cáfolták Göring spanyolországi útját. Berlinből jelentik: A DNB cáfolja, hogy Göring marsall Spanyolországba utazott volna. Göring kórházjára ment a Földközi-tengeren.

— Egy bucaresti divatárucóg pere a lémásolt modell miatt. Bucarestből jelentik: Egy bucaresti divatárucóg beperelt egy, a Lips-cani uton lévő áruházat, amely állítólag lemásolta egyik modelljét s azt ugyancsak kitétele kirakatába.

— Rejtélyes körülmények között meghalt egy előkelő angol arisztokrata hölgy. Londonból jelentik: Edward Lascelles feleségét, aki sógornője az angol királyi hercegnő férjének, Harewood grófnak, a Leicesterhire grófságban lévő Lutentorthban kedden este házában sebesülten találták. Lascelles asszony mellett, ki fején szenvedett súlyos sebesülést, egy puská fektűt a földön. Az eszaka folyamán Lascelles asszony meghalt.

— Constantába várják a „Von Stauben német óceánjárót. Bucarestből jelentik: A Von Stauben német óceánjárót, amely körül van a Földközi- és Fekete-tengereken, mára Constantába várják. A hajón nagyszámú német kiránduló érkezik, akik megtekintik a tengerpartot, esetleg a fővárost és a Prahova völgyét is.

— Előléptetett kolozsvári orvosok. A hivatalos lapban most jelent meg több kolozsvári orvos előléptetése a tartalékos orvoskapitányi rangra. Orvoskapitányok nevezték ki dr. Nemes Alexandrut, dr. Bolintianu A. Gheorghet, dr. Stanca Constantint, dr. Creciun Emilt, dr. Pop Aurelt, dr. Cimoca Valerit, dr. Pop Traiant, dr. Julia Victort, dr. I. Daniellót és dr. Silviu Leont.

— Telefonpoznának vezette az autót az amatőr sofőr. Bucarestből jelentik: Puiu Sapira, Ion Petcu és Lola Baron bucaresti fiatalok tegnap sétakocsikázásra kibérelték Stoinescu Corneliu sofőr autótaxiját. A volánhoz Sapira ült, aki maximális sebességgel hajtvta, telefonpoznának vezette az autót, amely pozdorjává zúzott. A kocsi romjai alól válságos állapotban emelték ki a három utast és a sofőrt.

— Intervju a Halállal című nagyhatású versével nyitja meg Győri Illés István a mindig aktuális cikkeiről ismét Uj Transilvania most megjelent május számát, amelynek tartalmából kiemeljük még az alábbi közleményeket: Akinek a végzet jár nyomában, Mi lesz veled álomocska, Május-siratás, Nincs vége a spanyol háborúnak. Két székely író premierje, Kolozsvári krónika és még számos rendkívül érdekes cikk és közlemény. Az Uj Transilvania példányoként árusításra nem kerül, de megrendelhető a lap kiadóhivatalában (Cluj, Str. Oct. Goga 13). Kérjen mutatványsszámot.

TURISZTIKA

A brassói Ivria turisztikai szakosztálya újból működik. A turisztikai szakosztály élén Weisz László turista áll, aki Radó Miklós egyesületi elnökkel együtt gazdag programot állított össze. Vasárnap, folyó hó 14-én az Ivria a Spitzbergre rendez kirándulást. Indulás reggel 7.45 órakor a nagyalomárról. Összköltség oda-vissza 49 lej. A kiránduláson résztvehetnek kezdő turisták is. Vendégeket szívesen látnak. Vezető Weisz László szakosztályvezető.

A nagyváradi Makkabi május hó 14-én kirándulást rendez Pádurea Neagra-ra és környékére. Az ut keresztül vezet a gyönyörű kilátást nyújtó serpentinúton, majd a savanyuvízforrás és a sikló megtekintésére is sor kerül. Részvételi díj 75—85 lej. Jelentkezés a kis Japportban.

A kolozsvári Haggibbor turisztikai szakosztálya május 14-én, vasárnap gyalogkirándulást rendez Kolozsvár környékére. Indulás reggel 7 órakor a Savoy kávéház elől. — Május 18-án, Hősök napján a Haggibbor Torockóra (a Székelykő és a torockószentgyörgyi vár érintésével) autós kirándulást rendez. Indulás reggel 6 órakor. Jelentkezni kedd estig a Stadion sporttúletben lehet.

Megjelent az erdélyi klacionisták folyóiratának első száma

Uj cionista kiadvánnyal gazdagodott az erdélyi cionista mozgalom. „Bialik könyvtár“ címen a klacionisták sorozatosan megjelenő füzetek adtak ki, amelyek közül az első az „Szélsőség vagy középút“ gyűjtőnév alatt már kikerült a sajtó alól. Az 56 oldalas könyvalaku technikailag kifogástalan kivitelű füzetet harcos klacionista szemmel jellemzi. A kiadvány, amelyben az erdélyi és palesztinai általános cionista tábor legjobb tollfogatói és ideológusai szerepelnek cikkeikkel és tanulmányokkal, a cionista szervezet és gondolat belső kérdéseit feleleli. A füzet tartalmából kiemeljük Marton Ernő vezércikkét a „Herouikus középút“-ról, dr. Weisz Endre cikkét az erdélyi cionista mozgalom feladatáról, I. Kaufmann: „Herzlianismus és revizionizmus“, Glücksohn: „A klacionizmus gazdasági és kulturális eszménye“, Mose Smilansky: „A pártrendszer Molochja“ című írásait, Eliezer Steinnann: „A béke kincse“ című novelláját, valamint Hermann Zwy: „Ch. N. Bialik“ és Mose Gärtner: „Az ifjúsági mozgalmak fejlődéséről“ című nagyobb tanulmányait. A kiadványt élénk és tartalmas Szemle rovat egészíti ki. A füzet, amelynek ára példányonként 20 lej (ifjúsági példány 12 lej), megrendelhető Fischhoff Emil Cluj, Str. Aurel Vlaicu 8 szám, címen.

Rómába érkezett Constantinescu pénzügyminiszter

Róma, május 11. Miután Constantinescu pénzügyminiszter ma reggel Rómába érkezett. Az állomáson Thaeon de Revel olasz pénzügyminiszter, valamint számos előkelő személyiség üdvözölte a román pénzügyminisztert.

— Három hajórajt szervezett át az Egyesült Államok tengerészeti minisztériuma. Washingtonból jelentik: A tengerészeti minisztérium újraszervezett három, egyenként négy egységből álló hajórajt. A 12 cirkáló 12 pánccal együtt az Egyesült Államok harci flottáját képezi.

„ALFA“

NEUMANN ZOLTAN Regele Ferdinand 13.

— Az orth. izr. hikiőség rabbsága anyakönyvi ügyekben naponta 12—1 óra között tart hivatalos órák. Gen. Poetas 28/a alatt.

— Uj repülőgépanyahajót rendelt a francia tengerészeti minisztérium. Párizsból jelentik: A tengerészeti minisztérium a Saint-Nazaire-i gyárban egy új repülőgépanyahajót rendelt. Ez 18.000 tonnás lesz, 40 repülőgépet szállíthat majd és Painlevé nevére fogják keresztelni.

— A danzigi ifjúságnak be kell lépnie a Hitler-Jugend alakulataiba. Danzigról jelentik: A Havas értesülése szerint rendelet útján kötelezővé tették a danzigi német ifjúság számára, hogy a Hitler-Jugend alakulatainak tagja legyen.

Chamberlain

London, május 11. tgnapi ülésén Chamberlain kérésére kérdések beszelésekre vonatkozóan mondotta:

— A tárgyalásoknak és így azok felelőse nem lehet. Ennek a következő felvilágos kormány, mint tudjuk, ben kötelezettségeket függetlenségének. Mi nem hívjuk a hasonló kötelezettségeket, olyan nyilatkozat szerint a szovjet sz Nagy-Britannia megugyanazt tenné a szovjet támadását illetően.

Potemkin

Párizs, május 11. szerint a Foreign Office rökben az a felfogás Népszövetség legközelebbi alkalom lesz a Francia Szovjetek közti végleges. A Le Peuple u. kollektív biztonság mint ahogy nélküle az ellenállás arcvégszerint Potemkin körútját és Beck-kyon szívélyes volt hozott a Moszkva attól tartva, hogy a teni ezáltal Berlinből hogy most már ráköveteléseire való tekintni való idő az esztására. A Varsó és des egyre szorosabb sággé lehessen az sán szükség, hogy és Szovjet-Oroszországnak.

Varsó, május 11. miniszter ma déli szelést folytatott a Moszkva felé népbiztos helyettes gáról semmi sem.

A népszövetség

Genf, május 11. jelentik: A szovjet miniszter külföldi helyettesek képviselne mag 15-én megnyitja a folytatott a taglása irányában.

Potemkin ma külföldi utjára van szüksége nyának és hogy lévő tárgyalások vetési tagállamok zások eredményes kormány sürgőségi titkársághoz

Berlin

Berlin, május 11. diplomáciai és politikai ügyekről jelentik, hogy XII. a különböző európai tált nunciussokhoz

ebbe

TIKA

ai szakosztálya új...
 zistikai szakosztály...
 urista áll, aki Radó...
 mőkkel együtt gaz...
 litott össze. Vasár...
 n az Ivria a Spitz...
 rándulást. Indulás...
 r a nagyjómásról...
 sza 49 lej. A kirán...
 nek kezdő turisták...
 resen látnak. Vezető...
 osztályvezető.

...
 turistaszakosztálya...
 rnap gyalogkirándu...
 svár környékére. In...
 akor a Savoy kávé...
 s 18-án. Hősök nap...
 torockóra (a Székely...
 zentgyörgyi vár éri...
 rándulást rendez. In...
 orakor. Jelentkezni...
 adion sportüzletben

**Erdélyi klá...
 vóiratának**

...
 ma gazdagodott az...
 „Bialik könyvtár”...
 orozatosan megjelenő...
 yek közül az első az...
 gyűjtőnév alatt...
 alól. Az 56 oldalas...
 kifogástalan kivite...
 onista szellem jellemzi...
 az erdélyi és palesz...
 tábor legjobb tollfor...
 erpelnek cikkeikkel...
 onista szervezet és...
 felőleli. A füzet tar...
 ton Ernő vezércikkét...
 ról, dr Weisz Endre...
 ra mozgalom felada...
 rziánizmus és revir...
 „A klácionizmus...
 is eszménye”, Mose...
 szter Molochja” című...
 un: „A béke kincse”...
 mint Hermann Zwy...
 e Gärtner: „Az ifju...
 sőről” című nagyobb...
 nyt élénk és tartal...
 rúzi ki. A füzet...
 kent 20 lej (ifjúsági...
 endelhető Fischhoff...
 laicu 8 szám, cimen.

**Constantinescu
 miniszter**

...
 Gitta Constantinescu...
 ggel Rómába érke...
 on de Revel olasz...
 mint számos előkelő...
 a román pénzügymi...

F A

...
 Regele Ferdinand 13...
 ség rabbsága anya...
 ta 12—1 óra között...
 Poetas 28/a alatt...
 jót rendelt a francia...
 a Párizsból jelentik...
 m a Saint-Nazaire-i...
 épanyahajót rendelt...
 0 repülőt szállíthat...
 fogják keresztelni...
 ak be kell lépnie a...
 a. Danzigból jelen...
 szerint rendelet ut...
 danzigi német ifju...
 tier-Jugend alakula...

Chamberlain bejelentése az alsóházban:

„Megnyugtató választ adtunk Moszkva aggodalmaira”

Potemkin varsói tárgyalásai előmozdították a lengyel-orosz közeledést. Németország elutasította a pápa indítványát

London, május 11. (Rador.) Az alsóház tegnapi ülésén Chamberlain minisztereinek Attlee őrnagy kérdésére a brit-orosz megbeszélésekre vonatkozólag a következőket mondotta:
 — A tárgyalások még folyamatban vannak és így azok felett vitát kezdeni még nem lehet. Mégis szükségesnek tartom a következő felvilágosításokat adni: A brit kormány, mint tudvalevő, az utolsó időkben kötelezettségeket vállalt bizonyos nemzeti függetlenségének megvédését illetően. Mi nem hívtuk fel a szovjet kormányt hasonló kötelezettségek vállalására, de felkértük, olyan nyilatkozat megtételére, mely szerint a szovjet szavatosságot vállalna Nagy-Britannia megtámadása esetére, de ugyanezt tenné a szomszédos államok megtámadását illetően is. Ezek a nyilatkozat-

tételre szóló felhívások bizonyos nehézségeket okoztak, mire mi azt is közöltük Moszkvával, hogy amennyiben a szovjet kormány az esetleges beavatkozást London és Párizs hozzájárulásától tenné függővé, akkor azt sem kifogásolnók. Erre a szovjet kormány azt az aggodalmát fejezte ki, hogy esetleges beavatkozásnál nem maradna-e Moszkva magára? Ebben az irányban tegnap lord Halifax Maisky követnek megnyugtató kijelentést tett. Hasonló megnyugtató kijelentést tett moszkvai követünk Molotov népbiztosnak is és most várjuk a végleges szovjet választ.
 További kérdésre Chamberlain kijelentette, hogy London és Párizs a brit-orosz megbeszélések ügyét illetően állandó összeköttetésben áll és Párizssal minden mozzanatot azonnal közölnek.

leg összehívandó öthatalmi értekezlet esetében? A német birodalmi kormány — hivatkozva a nemzeti szocialista álláspontra — már is közölte a berlini pápai nunciussal, hogy nem tehet eleget a meghívásnak.
 London, május 11. A Daily Mail jól informált forrásból vett értesülése szerint közli, hogy Mussolini elfogadta a pápa meghívását az öthatalmi értekezletre.
 Ugyanezen forrás szerint a Duce telefonon beszélt Hitler kancellárral és tudomására hozta, hogy a maga részéről helyesli a pápa békére törekvő gondolatát és támogatni kívánja azt. A Szentzsűkhöz eddig befutó jelentések szerint mindazok a kormányok, amelyeket a pápa megbízásából az illetékes nunciussok megkérdeztek az öthatalmi értekezlettel kapcsolatban. Németország kivételével kedvező választ adtak.

Vitán felül áll
 hogy gummisaroknál
 legfontosabb a
 védjegy:
Palma

A Stefani ügynökség cáfoló nyilatkozatával kapcsolatosan több francia lap fenn tartja azt az értesülését, hogy a pápa nem ejtette el a békekonferencia tervét. A Le Jour és az Ordre című lap azt írja, hogy Danzig Lengyelország részére ugyanaz, ami Párizs részére Strassburg és Metz. Lengyelország szabad állam akar maradni és ebben a törekvésében egész Európa, de különösen Franciaország hatékonyan támogatja.

Varsói sajtóhangok

Varsó, május 11. A Pat távirati ügynökség jelenti: A lengyel lapok megállapítják, hogy idegek propaganda útján való kifárasztásának kísérlete, amelyet Lengyelországgal szemben visznek végbe, egyáltalában nem kecséget sikerrel.

Az Express Poranny kiemeli, hogy az európai országok nyugalma visszatért attól a pillanattól fogva, hogy végleg megértették a Harmadik Birodalom imperia lista szándékait és ugyanakkor elhatározták, hogy szembe szállnak az erkölcsi világlrend megzavarására irányuló minden kísérlet ellen. A mindenhátóság pszichózisának terjesztése semmilyen hatást nem fog gyakorolni a lengyel népre, amely annyira tudatában van becsületének, annyira realista és annyi humorérzékkel rendelkezik.

Potemkin és Beck varsói tárgyalásai

Párizs, május 11. (Rador.) A l'Oeuvre szerint a Foreign Officehoz közelálló körökben az a felfogás uralkodik, hogy a Népszövetség legközelebbi ülése megfélemlítő alkalom lesz a Franciaország, Anglia és a Szovjetek közti végleges kimagyarázkodásra. A Le Peuple úgy véli, nem létezik kollektív biztonság a Szovjetunió nélkül, mint ahogy nélküle nem lehet elképzelni az ellenállás arcvonalát sem. A l'Époque szerint Potemkin befejezte kelet-európai körútját és Beck-vel való tárgyalása nagyban szívélyes volt. Lengyelország sokáig habozott a Moszkvához való közeledéssel, attól tartva, hogy elégedetlenséget fog keltenni ezáltal Berlinben. Úgy látszik azonban, hogy most már rájött arra, hogy Berlin követeléseire való tekintettel nincs veszteségetni való idő az esetleges segítség biztosítására. A Varsó és Moszkva közötti közeledés egyre szorosabbá válik. Hogy szövetség lehessen azt változtatni, csak arra van szükség, hogy Franciaország, Anglia és Szovjet-Oroszország megegyezésre jussanak.

érdekében. Ebben az esetben május 22-én nyílna meg a Népszövetség új ülésszaka.

Japán aggodalmak a német-orosz közeledésről

Tokió, május 11. (Rador.) A Havas jelenti: Az amerikai sajtó azon berlini értesülése, amelyek Németország és Oroszország közti közeledésről szólnak, élénk érdeklődést keltenek a japán fővárosban és bizonyos kedvetlenséget okoztak japán körökben.

A Domej ügynökség közleményét is adott ki, amely szerint a japán tiszték e hírek terjesztésében az antikomintern háromszög ellenségeinek propagandáját látják. Jellemző azonban, hogy sem ez a közlemény, sem Berlin cáfolatai nem nyugtatták meg a japán köröket, amelyeknek felfogása szerint ilyen közeledés esetén Oroszország egész erejét Japán ellen fordítaná. Következtésképpen a japánok szeretnék fenntartani Moszkva elszigetelését úgy Berlin, mint London részéről.

A Kokumin Shimbun című lap azt állítja, hogy Japán nélkülözni tudja a tengely másik két tagját a kommunizmus leküzdésére. Lehetséges — írja a lap — hogy Németország és Olaszország fegyvereket szállítottak Csang Kaj Sek marsallnak és ez azonnal megszüntetheti a japán-nemzet barátságát a Berlin-Róma tengely iránt.

Daladier expozéja

Párizs, május 11. (Rador.) Daladier tegnap bemutatta Bonnet-nak a kamarában ma felolvasandó expozéját, amelyben leszögezi Franciaország álláspontját a nemzetközi kérdésekben. A nyilatkozat rendkívül fontos és azt ma délelőtt a többi minisztereknek is bemutatja Daladier.

Leon Blum londoni tárgyalásai

London, május 11. (Rador.) A Havas szerint a munkáspárt vezetői által Leon Blum tiszteletére adott vacsora végén őszinte és baráti eszmecserére került sor a helyzetről és főleg a katonai kérdésekről. Megállapítást nyert, hogy teljes az egyetértés annak szükségességéről, hogy Franciaország és Nagy-Britannia között szoros együttműködés álljon fenn minden téren.

Berlin elutasította, Róma elfogadta a pápa indítványát

Berlin, május 11. A DNB jelenti: Itteni diplomáciai és politikai körökben úgy tudják, hogy XII. Pius pápa levelet intézett a különböző európai fővárosokban akreditált nunciussokhoz, amelyekben közölte velük,

hogy a Szentzsűk akciót kezd a béke biztosítása érdekében. Leveleiben azt az utasítást adta a nunciussoknak: pühatolódzanak az illetékes kormányoknál, milyen álláspontra helyezkednének a pápa részéről eset

A Vatikán cáfol

Vatikánváros, május 11. (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda a következőket jelenti: A Vatikán hivatalos körében a leghatározottabban megcáfolják a külföldi lapoknak azt a hírt, hogy XII. Pius pápa értekezletre hívta volna össze a felsorolt államok kormányfőit és külügyminisztereit. Tény az, hangsúlyozza a Stefani jelentése, hogy a pápa rendkívül élénken érdeklődik a béke megteremtésének lehetősége iránt és ennek érdekében diplomáciai képviselői útján élénk kapcsolatot tart fenn az összes érdekelt külföldi államokkal.

Molotovot hétfőre Genfbe hívta Halifax

London, május 11. Az Information nevű távirati ügynökség jelenti, hogy Halifax angol külügyminiszter táviratot intézett Molotov szovjet külügyi népbiztoshoz, akit hétfőre Genfbe hívott meg. Hír szerint Anglia Genfben okvetlenül meg akarja kötni a szovjet-angol egyezményt.

Berlin, május 11. Az United Press meg-

erősítésére szoruló hirt közöl, amely szerint a hónapokkal ezelőtt megkezdett s időkben megszakadt német-orosz kereskedelmi tárgyalások fonalát ismét felvesszük. Állítólag ezektől a tárgyalásoktól a német-orosz feszültség enyhülését várják, de szó sincs arról, hogy katonai, vagy politikai közeledés jöjjön létre a két ország között.

כשר ארטה. étterem és büffé,
 a rabbinátus felügyelete alatt.
„CARMEL” Clujon centrumban
 Utazó urak és a vidéki uriközönség találkozó helye. Elsőrangú, finom ételek és italok kárhordásra is. Abonoma és menürendszer. Teljes penzió. Esküvők és bankettek rendezése. Figyelmes kiszolgálás. Szíves pártfogást kér a Szatmárról elszármazott Keszenbaum-család Cluj, Regele Ferdinand 33. Ellán-ház.

Az északi államok bármilyen bonyodalom esetén semlegesekek maradnak

A stockholmi konferencia eredménye

Stockholm, május 11. Az északi államok konferenciájának befejezéséről hivatalos jelentést adtak ki, amely szerint az északi államok külügyminiszterei egyöntetien szögezték le, hogy államuk nem kapcsolódik egyetlen hatalmi tömörhöz sem az esetleges európai háború kitörése esetén. Az összes északi államok arra törekednek, hogy teljes érdektelenségben maradjanak és semmiféle kötelezettséget ne vállaljanak az újabb konfliktusokban. Az értekezleten megvitatták az északi államok egymásközötti megnevezési szerződésének kérdését is, amelyet egyöntetűséggel elfogadtak.

Berlin, május 11. (Rador.) A 12 Uhr Blatt intervjút közöl Munch dán külügyminiszterrel, aki többek között a következőket mondotta:

— Dánia teljesen független akar maradni minden hatalmi csoporttól. Kormányja el van szánva demokratikus formájának fenntartására. Magától értetődően az a felfogásunk,

hogy senki se avatkozzék be ebbe a belső kérdésbe. Ugyanakkor baráti viszonyt akarunk fenntartni minden állammal. Ha viszály törne ki, Dánia kénytelen lesz mindkét viszálykodó féllel gazdasági kapcsolatokat fenntartani.

Oslo, május 11. (Rador.) Koht külügyminiszter Norvégia álláspontját ekként ismertette a Havas tudósítója előtt:

— Azt hiszem, hogy egyetlen hatalomnak sincsenek támadó szándékai Norvégiával szemben. Azok a hírek, amelyek szerint a Szovjetunió megvetné lábát Észak-Norvégiában és Finnországban, továbbá hogy Finnországnak hasonló szándékai lennének Norvégiával szemben, — alaptalanok. Ami a megnevezési paktum megkötését illeti, felmerül a kérdés, vajon ilyen paktum, amelyet egy nag hatalommal kötünk, kötelezettségeket jelentene-e számunkra, vagy kétséget teremtene-e semlegességi politikánk felől?

20.000 sékelt Erdélyben ebben a kongresszusi évben! Terjesszétek a sékelt!

SPORT

Nagy meglepetések a Nemzeti Bajnokságban

Az UDR legyőzte a Rapidot, a Kinizsi az FC Carpati-ot

Cluj, május 11. A Nemzeti Bajnokság szerdai fordulója még jobban nyitotta a kiesők kérdését. A Gloria és Tricolor ugyan biztos kiesőknek látszanak, de a negyedik helyezettig felfelé még a többi csapatok közül is bármelyik még a B) ligába kerülhet. A forduló meglepetése az UDR, AMTE és a Kinizsi győzelme, továbbá a Juventus döntetlenje a Venus ellen. A Victoria megnyerte ugyan a Tricolor elleni mérkőzést, de épp-ugy elvesztette volna is annyira elkönnyelműsködte a második félidőben. Részletes eredmények a következők:

Kolozsvár. Victoria—Tricolor 1:0 (1:0). 2000 néző, bíró Busa Bucuresti. Az első félidőben a Victoria felrészített csapatát élvezetes, szép és nagyiramu játékot mutatott be, melynek eredményeképpen a 22. percben Szántai 16 m-es éles lövése Moldovan fejéről irányt változtatva a vetődő és meglepett Sramek kapus kezéből perdül a győztes gól saját kapujába. Ebben a félidőben a Tricolornak csak egy gólhelyzete volt, mikor is a 32. percben Boksa 6 méterről az üres kapu fölé lőtt. A második félidőben ellanyult az íram, a Victoria is, Tricolor is kifulladt, a Victoria azonban fölényét végig megtartotta. A Tricolor csapata csalódást keltett. Egyénileg átlagban jó játékosai vannak, de nem játszanak egységes stílust és nincsenek összekovácsolódva. Bartunek, a nagytartott cseh játékos lassú és löni sem tud. Egyénileg Sramek kapus, Mosko és a csatársorban Kovács II voltak elsőrangúak.

Temesvár. UDR—Ripensia 3:1 (0:1). Bíró T. Ilescu, 3000 néző. A Ripensia tartalékosan állott ki. Góllövők: Marksteiner, illetve Zsizsik, Pacuraru és Popescu.

Arad. AMTE—Rapid 4:1 (2:0). Bíró dr. Morar, 3000 néző, góllövők: Pintér, Reinhardt, Szabó (11-es) és Batrin, illetve Barátky.

Bucuresti, Venus—Juventus 1:1 (0:1). Bíró Muresan, góllövők: Dunareanu, illetve Bodola. A Venus gyengén játszott.

Sportul Studentesc—Gloria 2:1 (0:1). Góllövők: Marinescu és Popescu, illetve Fritz, bíró Stanciu. A két mérkőzést 12.000 ember nézte végig.

Nagybánya, Kinizsi—FC Carpati 1:0 (0:0). Bíró dr. Rusu, 1500 néző. A győztes gólt a II. félidő 22. percében Tierjung lötte.

A Nemzeti Bajnokság állása:

1. Venus	19	12	7	—	41:13	31
2. Ripensia	18	9	4	5	42:31	22
3. AMTE	19	8	5	6	35:31	21
4. Victoria	19	8	3	8	33:29	19
5. FC Carpati	18	7	5	6	22:23	19
6. Juventus	19	7	3	9	35:35	17
7. FC Rapid	19	6	5	8	31:28	17
8. UDR	19	6	5	8	28:32	17
9. Sp. Studentesc	19	6	5	8	26:30	17
10. Kinizsi	19	5	7	7	40:44	17
11. Tricolor	19	6	3	10	18:33	15
12. Gloria	19	4	6	9	22:39	14

Nemzeti Bajnokság B)

A nagykarolyi Victoria legyőzte az Universitateat

Marosvásárhely. Monopol—Crisana 3:2 (0:2). Bíró Paunescu.

Piski. TMAC—CFR 3:0 (2:0). Góllövők: Jancsó, Szentes és Pozsák.

Nagykaroly. Victoria—Universitatea 1:0 (0:0). Szükségbíró Benea. A győztes gólt a II. félidő 42. percében Báthory lötte.

Aranyosgyéres. Sodronyipar—Törökvs 2:1 (1:0).

Nagyszében. Mures—HTV 1:1 (0:0). Meglepetés.

Gyulafehérvár. Unirea M. V.—Crai Iovan 2:1 (1:0).

Craiova. Rovine Grivița—Minierul 1:1 (1:1).

Kisenev. Mihail Viteazul—Sporting 1:1 (1:0).

Iasi. Textila—DVA 0:0.

Constanța. AS Constanța—Franco Romana 2:1 (1:1).

Lőrinczy és társa parkettezők

uj parkett lerakását és javításokat, syalásokat jutányos árban vállalnak. Iroda: Piața Unirii 31 bejárat; Strada Inalu Mantu No. 2.

Braila. Dacia Unirea—Telefon Club 2:2 (1:1).

Kerületi bajnokság
Kolozsvár. CFR—KAC 2:0 (0:0). Bíró dr. Hirsch, 500 néző. A vasutascsapat ezzel a győzelmével már meg is nyerte az alkerületi bajnokságokat, mert az utána következő Echo már csak legfeljebb 13 pontot érhet el a CFR 15 pontjával szemben.

Gazdasági Akadémia—Corvinus 3:0 (0:0). II. oszt. bajnoki.

U—KAC 13:1 (5:0), ifjúsági bajnoki.

Victoria—KMSC 6:1 (2:0), ifjúsági bajnoki.

Mi újság a sportvilágban?

A Haggibbor ujonnan alakult atlétikai szakosztálya vasárnap reggel fél 10 órakor kezd meg működését a Haggibbor sporttelepen, Gyémánt edző vezetése mellett. Az atlétikai szakosztály hétköznap hetenként kétszer (a vasárnap edzés alkalmából megállapítandó időpontban) délután 7-től 9-ig a városi sporttelepen tartja edzéseit. Öltözőhelyül a Haggibbor fürdővel ellátott öltözője szolgál. A szakosztály vezetősége továbbá elhatározta reggeli torna bevezetését a kolozsvári zsidóság idősebb generációja számára. Jelentkezni az edzési idő alatt lehet. Felvilágosítással a Haggibbor titkársága szolgál.

A szatmári Barkochba sportegyesületben élénk munka folyik. A Decebal u. 22 sz. házban berendezett új tornateremben a Barkochba ifjúsága igen nagy számban sportol. Nagy sulyt helyeznek az ifjúság egészséges fejlődéséhez szükséges testgyakorlásra. A fiuk és leányok külön-külön napokra vannak beosztva, kor szerint, férfi, illetve női tréner vezetése alatt. A szegényebb gyermekek a torna után tejet és kenyert kapnak, így

BZINHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

Megsértették a minisztériumot

Egy zenés vígjáték sikerét rendszerint az dönti el, hogy többet akar-e nyújtani az ugynevezett nagyoperetteknél, vagy pedig az önmaga szellemességével, ötletességével, zenéjének szépségével és finomságával, karakterfiguráival és végül magával az előadással akar hatni. Nos hát a

Megsértették a minisztériumot

nem konkurrál, hanem jön, lát és győz. Győz, mert ennek a zenés vígjátéknak minden fenti kelléke meg van, s ráadásul még az a pikantéria is járul a kolozsvári előadásokhoz, hogy szerepelt a prózai társulat legjobbjai játszóak. Mindenki tudja, hogy az, ami szokatlan, annál kedvesebb, így ez esetben is egészen érdekes és rendkívül mulatságos, hogy Fényes Alice, Kovács György, Nagy István, Tóth Elek és

HETI MŰSOR:

Péntek 9: Megsértették a minisztériumot. (A rendes bérlek helyeit szerda délig fenntartja a pénztár.)

Szombat d. u. 5: Via mala. (Olcsó helyekkel.)

Szombat 9: Megsértették a minisztériumot. Vasárnap d. u. 3: Francia szobalány. (35-öd-ször. Olcsó helyekkel.)

Vasárnap d. u. 6: Megsértették a minisztériumot.

Vasárnap este 9: Megsértették a minisztériumot. (A tavaszi évad záróelőadása, az együttes bucsuja.)

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Hófehérke és a hét törpe. Walt Disney tündéren szép színes rajzfilmje, eredeti angol változatban a legjobb amerikai énekesekkel.

RIO MOZGÓ MŰSORA:

Ma 3, 6 és 9 órakor! Két sláger! Egy hely-ár! I. A kereszt jegyében. Monumentális rendezési film. Fősz.: Claudette Colbert, Elisa Landi és Frederic March. II. A kis kapitány. Shirley Temple leg-bájosabb filmje. Partnerel: Guy Kibbee és Slim Summerville. III. Journal.

MINDEN MOZDULTRA FÁJDALMASAN FELNYÖGÖTT

Az Urodonal energikus hatása megszünteti a fájdalmakat.

„Miert nem jutott eszembe, hogy már az első napon használjam a Önök nagyszerű Urodonal-ját... nekünk Cazette urnó. Ez megakadályozta volna borzalmos reumatikus fájdalmimat, amelyek több mint 3 héten át kínozták mindkét vállamat és derekamat. Már az első pillanatban, ahogy ezt az elsőrendű szert használatba vettem, határozott javulást éreztem és rövid időn belül tökéletesen kigyógyultam, véglegesen megszabadultam fájdalmaimtól.”

URODONAL

A LEGJOBB REUMA ELLENI SZER
Hírreves orvosok ajánlják és a tudományos és orvosi akadémiákon számos értekezlet foglalkozott kitünő hatásával

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY, MÉGBIZHATÓ MÁRKA

téve teljessé fizikai megerősödésüket. E hét-től kezdve megindulnak a speciális, külön testgyakorló tanfolyamok a gyermekek és serdültebb ifjúság részére, gondos felügyelettel és esetleg orvosi rendelés szerint is. A külön tornakurzusokra jelentkezni lehet a Barkochba otthonban.

Huszonöt ezer nézője volt a román-jugoszláv válogatott mérkőzésnek. Hivatalos kimutatás szerint ezek közül csupán 19.500 fizetett. 5500 néző különböző címeken ingyen nézte végig a mérkőzést. Több mint husz százalék „potya” néző egy kicsit sok, állapították meg hivatalos körök és elhatározták, hogy felülvizsgálják a szabadjegyeket. Egyébként fejenként 11.000 lej jutalmat kaptak a győztes román csapat tagjai. 6000 lej jutalmat a labdarúgószövetség állapított meg, míg 5-5000 lejt Marinescu tábornok-miniszter, a FRFA elnöke, saját zsebéből fizetett ki a csapat tagjainak.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, május 12.

Bucuresti, 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 14.30: Hanglemek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Előadás Németországról. 19.55: Felolvasás. 20.15: Moziorgonalemezek. 20.35: Közvetítés az Operaházból. A felolvasások között hírek. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények. **Budapest I. 7.45:** Torna, hírek, hanglemek. 11: Hírek. 13.10: Rendőrzenekar. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 18.10: A rádió szalonzeneke. 20.15: Hírek. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése: Falstaff. 21.20: Hírek. 22.10: Hírek. 23.25: Cigányzene. 24.30: Táncclemek. 1.05: Hírek.

Szombat, május 13.

Bucuresti, 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 17: Az Országos Szervezet órája. 18.15: A Munka és Jókévd szervezet órája. 19.17: Felolvasás hanglemekkel.

APRÓ HÍRDETÉSEK

Kereskedők, iparosok kötelező könyvelését jutányosan vezeti autorizált könyvelő. Címeket a kiadóba kérem.

Tanítványkiképzés! Kosmetika „Bot” Hamburg M. Reg. Ferdinand 34. II. Telefon 20-11.

Lakótársnót keres Hirschné. Regina Maria 6. I. 22. d. u. 2-3-ig.

Fekete ebédő jókarban eladó. Székely. Regele Ferdinand 52.

Üzemek, vagy raktárnak megfelelő hely-lyiség kiadó. Str. Cernaui 36. Wertheimer.

Oradea-i előkelő, 70 éves, nagy lakással rendelkező ort. izr. ur keres kimondottan ort. finomlelkű, intelligens házvezetőnőt, aki a háztartás vezetéséhez kitünően ért s megfelelő referenciákkal rendelkezik. Címeket „50 éves” jelígre a kiadóba.

Egyedülálló idősebb hölgy, komfortos há-romszobás lakásába lakótársnak bevenne. esetleg teljes ellátással is szimpatikus fiatal tisztviselőnőt, akire mint állandó lakóra számíthatna és akit csalátagként kezelhetne. Érdeklődők ajánlatukat, pontos címükkel a kiadóhivatalba „Kellemes környezet” jelígre adják le.

Kimondottan vallásos zsidó nő megáld-nak kerestetik ort. köser étterem részére, hol a konyhai teendőknél is segédkeznie kell. Vidéki is számításba jöhet, ki igazolni tudja az ottani rabbiság által megbízhatóságát. Cím: Blokszenheim S. rabbi Cluj, Tudor Vladimirescu uccai templom udvarán.

Pa

Kulturhírekkel kezd Aser Baras 50 éves jisiv és a galiciai gal Avivról az egyik napi giákat állított össze és Brenner befolyása megfigyelő tehát és alkotzatják. Irásban, ünneplik. Megérdemli.

Klauzner professzor résztvételével történetnek egyik legérő től Paulusig a címe. szerre megjelenni. A. mányos és irodalmi. velük, hogy a híres az új mű. Megjelen zunk vele.

Scholem professzor „proféta”, Mardech könyvét adta ki. Ez cháj egyik tanítvány jén és most Scholem módszereivel elemezi rövidesen sorát ejtjú sének. Schocken adt. lni, hanem a jeruzs

Ghandi belekontár Mélységesen együtté kal, de nem akarja a tinára. Ott kell bo tek, ahol jelenleg él zsalémi héber egyet elnöke és Martin B nak. Válaszuk, a c most héberül és r jelenik olyan írás, a diárium keretéből.

A héten világgol minden-minden hátt lás problémájával s mányzó megszorító háborította fel a jis Anglia ügye, han lyozott probléma, kedvre banni vele: nut memorandum. kérdéseinek kiélezőo tatások, kiutasításo penséggel vihart v kritikát váltott ki, eddig az angol hiv mézeset, hogy haj nald kapta meg l. Képpen azt az el bíróság elé fogja á vény megszegőit. meg. Tényleg bíró éten-szomjan, mezd öttek. A földön jük kifosztott és é zeti othonuk valan ján nem bocsát be nem öket fogja. hanem a hatalm urat. Ö kell számo sabb bíróság előtt. bal tapossa a jelk humanizmust.

Igy ir a mérsék suv még amugyab

Az illegálisok k zatkak pokoli söt gyulladnak ki. Itt tonák magatartá megértés a szenv össze fogyaik sz laléval, konzervek van a haifai ang eresztette neki vitorlást, amely tak. Nem teljesít parancsát. Kijel get nem követ e rdi.

Ezek a katoná hódították a jisu hogy az angol né azonos. Távolról

Megnyit a tel A haalija, Wolff Miszohári uccák építették. 8500 két épületből áll. sük a detail-keré árusítási hely va ségei 12 ezer fo

Wlzo háziip Avivban. Cukr beöttekül a m benne, amit assz

ELNYÖGÖTT

utott eszembe, hogy... napon használjam... rü Urodonal-ját... írja... te urnó.

nyozta volna borzalmas... fájdalommat, amelyek... ten át kineztek mind... es derekamat. Már az... n, ahogy ezt az első... sználta vettem, hata... éreztem és rövid időn... en kigyógyultam, végli... adultam fájdalomaimtól

NAL

ELLENI SZER... manyos és orvosi aka... zott kitünő hatásával.

Ó MÁRKA

MŰSOR

május 12.

nikus torna, rádióhír... ny, háztartási, orvosi... s, időjárás, kulturális... jelentés. 13.10: Déli... Sporthírek. 14.30: Hírek, időjárásjelentés,... glemezek. 15: Hírek, b... adás Németországról... Moziorgonalemezek... peraházból. A felvona... Hírek külföldre né... Utána: Közleményes... ma, hírek, hanglemc... Rendőrszolgálat. 14.30: Hírek. 18.10: A rádió sz... rek. 20.30: Az Opera... tés: Falstaff. 21.20: 25: Cigányzene. 24.30: ...

május 13.

nikus torna, rádióhír... ny, háztartási, orvosi... s, időjárás, kulturális... jelentés. 13.10: Déli... Sporthírek. 13.40: Hírek, időjárásjelentés,... glemezek. 15: Hírek, z... z Országos Szervezet... s Jókai sz... és hanglemezekkel. —

RÓ TÉSEK

kötelező könyvelés... zát könyvelő. Címe...

Kozmetika „Boté”... nand 34. II. Telefona...

rschné, Regina Maria

ban eladó. Székely.

árnak megfelelő he... tji 36. Wertheimer.

ves, nagy lakással... keres kimondottan... ns házvezetőnöt, aki... kitiñőn ért s meg... delkezik. Cimeket... dóba.

ölgy, komfortos há... kótársnak bevenne... is szimpatikus, fia... mint állandó lakóra... ládatagként kezelhet... kat, pontos címükkel... mes környezet” jel...

zsió nő mesgíach... ser étterem részére... is segédkeznie kell... et, ki igazolni tudja... el megbízhatóságát... bbi Cluj, Tudor Viz... udvárán.

Palesztinai diárium

Kulturhírekkel kezdjük:

Aser Baras 50 éves lett. Regényeket írt a jisivot és a galicai galut életéből; most is folyik egy kulisregénye a hábruidejebeli Tel-Avivról az egyik napilapban; kitünő anthológiákat állított össze Az orosz klasszikusok és Brenner befolyása alatt áll. Aprólékos megfigyelő tehát és az élet árnyoldalai foglalkoztatják. Írásban, beszélgetésekkel egyképpen ünneplik. Megérdemli.

Klauzner professzor új könyvet írt a kereszténység történetéről, amely a zsidó történetnek egyik legérdekesebb fejezete. Jezus-tól Paulusig a címe. Több nyelven fog egy szerre megjelenni. A beavatottak nagy tudományos és irodalmi sikert szimatolnak. Ugy velük, hogy a híres Jézus-könyv párja lesz az új mű. Megjelenése után majd foglalkozunk vele.

Scholem professzor az egyik Sabatai Zewi „proféta”, Mardéchéj Áskenázi, álmainak könyvét adta ki. Ezeket az álmokat Mardéchéj egyik tanítványa jegyezte le annak idején és most Scholem a modern lélekkutatás módszereivel elemzi őket. Szenciációs könyv, rövidesen sorát ejtjük a részletes ismertetésnek. Schocken adta ki. Persze nem a berlini, hanem a jeruzsálemi Schocken.

Ghandi belekontárkodott a zsidó-kérdésbe. Mélységesen együttérez az üldözött zsidókkal, de nem akarja elismerni jogukat Palesztinára. Ott kell boldoguljanak, ahol születtek, ahol jelenleg élnek. J. L. Magnes, a jeruzsálemi héber egyetem vezérőbízottságának elnöke és Martin Buber választottak Ghandinak. Válaszuk, a cionista válasz, megjelent most héberül és rövidesen angolul is megjelenik olyan írás, aminek ismertetése kinő a diárium keretéből.

A héten világpolitika, kultúra, gazdaság: minden-minden háttérbe szorult a bevándorlás problémájával szemben. Először a fő kormányzó megszorító intézkedései, teljhatalma háborította fel a jisivot. A bevándorlás nem Anglia ügye, hanem nemzetközileg szabályozott probléma, nem lehet tehát kényre-kezdve bánni vele: ezt hangsúlyozta a szocnuit memorandum. Azután jött az illegálisok kérdésének kifejtése, a tömeges letartóztatások, kiutasítások, hajórákások. Ez épenséggel vihart vert fel és olyan kemény kritikát váltott ki, amintől nem igen hallott eddig az angol hivatalosság zsidóktól. Természetes, hogy hajdani kedvencünk, Mac-Donald kapta meg legalaposabban a magát. Főképpen azt az elszólását pecézték ki, hogy bíróság elé fogja állítani a bevándorlási törvény megszegőit. Megteheti. — állapították meg. Tényleg bíró elé hurcolhatja ezeket az étlen-szomjan, meztelenül, félholtan idevergőgöttek. A földönfutókat, akiket szülőföldjük kifosztott és elkergetett és akiket nemzeti otthonuk valamilyen hóhér-törvény alapján nem bocsát be. De a világ közvéleménye nem őket fogja vádolni padjára ültetni, hanem a hatalmas gyarmatügyi miniszter urat. Ő kell számot adjon egy sokkal magasabb bíróság előtt a politikájáról, amely lábba tapossa a lelkiismeretet, a tisztességet, a humanizmust.

Igy ír a mérsékelt palesztinai sajtó. A jisivot még amugyabban gondolkodik az esetről.

Az illegálisok körül kavargó botrány-sorozatnak pokoli sötétjében néha fénypontok gyulladnak ki. Itt van például az angol katonák magatartása. Csupa gyengédség és megértés a szenvedők iránt. Pénzt adtak össze foglyaik számára, cigarettával, csokoládéval, konzervekkel traktálták őket. És itt van a haifai angol főtisztviselő esete. Nem érezte neki viharnak-szélnek a rozoga vitorlást, amelyben a menekülők meglapultak. Nem teljesítette központi hatóságának parancsát. Kijelentette, ilyen embertelenséget nem követ el. Inkább lemond az állásáról.

Ezek a katonák, ezek a tisztviselők megindították a jisivot szívét. És megmutatták, hogy az angol nép és az angol kormány nem azonos. Távolról sem azonos.

Megnyit a telavivi központi vásárcsarnok. A haalja, Wolffsohn, Cslenov és a Merchaz Miszhári uccák között terül el. Egy évig építették. 8500 négyzetméter a területe és két épületből áll. Az egyik a nagybani, a másik a detail-kereskedelmet szolgálja. 149 elárúsítási hely van bennük. Az építkezés költségei 12 ezer fontot tesznek ki.

Wizo házipar kiállítását rendezett Tel-Avivban. Cukrászüzeménnyel a gobelinig, befőttektől a művirágig minden látható benne, amit asszonyi ügyesség — hajtánában

tündérújjakat emlegettek ebben az összefüggésben — alkothat. Uj kereseti lehetőségek feltárása a kiállítás célja. Az, hogy az aszszonyok otthon, a háztartás mellett megkeressenek néhány fontot ennek az otthonnak, háztartásnak alátámasztására, megerősítésére.

Egy kormánystatisztika, 1938 októberének viszonyaira épült, rávilágít a zsidó és az arab munkás kereseti lehetőségeire és összeveti a lengyel, a román, a francia munkás bérével. Viszont a zsidó munkás bére egy színvonalon mozog a francia és a lengyel munkásával. A palesztinai bér vásárlóereje persze gyengébb a francia és a lengyel bér vásárlóerejénél. Sőt az arab és a zsidó piac között is 25 százalék a különbség az arab javára.

A zsidók világszerte uttörői a textiliparnak. Most megpróbálják, hogy Palesztinában fejlesszék naggyá ezt az iparágat. Olyan nagygyá, hogy a Közel-Kelet textilközpontjává emelkedjék az ország. Egyelőre csak a jóízűsüket, a kitünő minőséget tudják bebizonyítani egy kiállítással, amely a napokban nyílt meg Tel-Avivban. A beruházott tőke és a foglalkoztatott munkások alapján most még a kilencedik helyen áll a palesztinai textilipar a többi iparágak között. 1937-ben kereklen 380 ezer font értékű árut készített és 1300 munkást foglalkoztatott. Azóta min-

den bizonyjal javult a helyzete, de ezt az új állapotot még nem rögzítette meg a statisztika.

A telavivi pilótiskola első hat tanítványa levezgázott a főkormányzó előtt és diplomát kapott. A vizsga a luddi repülőtéren folyt le, ahol a pilótajelöltek egész sor bravurral kiegészítették el a nézőközönséget. A vizsgának volt egy furcsasága. A két telavivi rabbinus is megjelent rajta. Viszont már zsidó hatóság, vagy közintézmény nem képviseltette magát. Nem volt kedvükre, hogy Luddban és nem a telavivi repülőtéren tartják meg. A rabbinusok szónokoltak is a vizsgán. A bibliából vett idézetekkel bizonyították, hogy milyen fontos a repülés. Amiel rabbi azt is kiderítette, hogy a repülés a cionizmus szimbóluma. Az első cionisták az álomvilág, a levegő kéjkéjében mozgó gondolatok apostolai voltak.

A rádió megünneplte a telavivi kikötő harmadik születésnapját. Kétszer ünneplte meg. Az ifjúsági program keretében és egy egész estét betöltő műsorral. Beszélt Rokach polgármester, előadták Edith Blum cantantéját, melyet Abraham Daus zenésített meg és egy riportaszt közvetítettek, amely a kikötő egy napjáról számol be.

Palesztinába 600 hegedűt hoznak be évente. Akadt a sok mindenféle készgű új bevándorlók között mester, aki feraslegessé akarja tenni ezt a behoztatást. Rappaportnak hívják és pompás hegedűket készít. Egyelőre külföldről hozza a fájukat. Most azonban rábukkant, hogy az eukaliptusz fája a legjobb anyag a hegedűkészítés számára.

Addig addig figyelmeztették a jisivot a kutyák hasznos voltára, arra, hogy egyenesen nélkülözhetetlenek az exponált pontokon, mert jólöre megszimatolják és vakkantá-sukkal jelzik a közeledő idegent, hogy kissé kellemetlenül elszaporodtak. Mikor 8—10 hónap előtt először jártam a jisivot, alig-alig láttam kutyát. Most uton-utfélen ott lábatlanoknak és mindenféle variációkban láthatók. Azt hiszem, ideje lenne a jisivot figyelmeztetni, hogy a subtropikus éghajlat kellemetlenül befolyásolja a kutyák egészségét, vagy ideje lenne felállítani a kutyapecéri hivatalt.

Telavivi idill: Rabbi sofőr, rabbi sofőr — sopánkodik ékes jiddis nyelven az egyik autóbuzsmegállónál egy öreg anyóka. Elveszett a kis unokám cipője. Nem a te autóbuzszodban veszett el? Érdekes, a kissé fel-felvalkodott telavivi sofőrgárda rögtön és udvariasan reagál a kérdésre. Ahány kocsis keresztültut a megállón, mindegyikből leszól a „rabbi“ sofőr és megérti az anyókaival, hogy nem látta a cipőt. Az anyóka szivós, nem tágit. Tovább folytatja a kérdészösködést. Szerencséje van. Végre ráakad az emberére. Megkerül a sofőr, akinek autóbuzszodban felejtődött a kisuoka új cipője skatulyástól. És a sofőr nem citálja az öreg aszszonyt a Hámávir irodájába, hanem szentül megígéri, hogy délután két órára, amikor újra erre jár a kocsiával, elhozza a cipőt. Ekkora az öregek tisztelete errefelé. Mert mindenki hazagondol a maga öregeire, a galutban maradt szüleire és ha már nem mentheti ki ide őket, legalább udvarias, szolgálatkés azokkal szemben, akiknek sikerült Palesztinában kikötnök. (X.)

KÖZGAZDASÁG

A román-angol gazdasági tárgyalásokat még e héten befejezik

Bucuresti, május 11. A román-angol gazdasági tárgyalások annyira előrehaladtak stádiumba jutottak, hogy a delegáció vezetője, Sir Frederic Leigh-Ross még e héten elutazik Bukarestből, a hírek szerint Athénbe, ahol részt vesz az angol-görög gazdasági tárgyalásokban. A tárgyaló delegáció külkereskedelmi albizottsága már befejezte a tárgyalásait s most készíti jelentését a plénum számára. A pénzügyi albizottság pedig a pénzügyi-

nisztériummal és a nemzetgazdasági minisztériummal folytat még nagyfontosságú tárgyalásokat.

Bukaresti gazdasági körökben most már befejezett tényként emlegetik, hogy a tárgyalások befejezéséről mindkét delegáció jelentést készít kormányának és ennek alapján — néhány hét múlva Londonban folytatják a tárgyalásokat, amikor is megkötik az új román-angol gazdasági egyezményt.

204 kilogrammal gyarapodott a Jegybank aranykészlete április utolsó hetében

368.5 millióval emelkedett a forgalomban lévő bankjegyek összege

A Banca Nationala április 29-i hetikimutatása szerint április utolsó hetében 204.45 kg. szinaranyat szolgáltattak be a Jegybankhoz, 31,354.236 lej értékben, amellyel az ércfedezet összege 18 milliárd 445 millió 512.374 lejre emelkedett. A forgalomban lévő bankjegyek összege 368.5 millióval 39 milliárd 189.282.615 lejre növekedett, míg a látra szóló kötelezettségek (gírőszámlák) végösszege 540.5 millióval csökkent, vagyis a bruttó bankgyforgalom a végeredményben 172 millióval csökkent. A fedezeti

arány 1.9 ezreléssel 37.24 százalékra javult. Az import fedezésére szolgáló devizakészlet 34.5 millió lej értékűvel 207.392.573 lejre csökkent. A kliring-számlák aktív szaldói 21 millió lej értékűvel 515.135.142 lejre csökkentek. A kereskedelmi váltótárca 122 millióval 11 milliárd 621.903.537 lejre csökkent, a lombardhitelek összege 53.5 millióval 3 milliárd 368.473.950 lejre emelkedett. A magángírőszámlák egyenlege 154.5 millióval 7 milliárd 3.938.361 lejre csökkent.

A mezőgazdasági traktorok mentesek minden adó alól

Bucuresti, május 11. Az autótulajdonosok adóvállomásaival kapcsolatban egyes pénzügyigazgatóságok vallomás beadását követelték az összes traktorokra vonatkozóan is. Az érdekeltek intervenciójára a pénzügyminiszter most rendeletet adott ki, amelyben figyelmezteti az adókövetőközeget, hogy a mezőgazdasági munkálatoknál használt traktorok az autódadótvénymódosítás szerint is mentesek minden adó alól.

ugy, mint a német árukra, sőt az amerikai importörök stornirozták a régebbi csehszlovákiai rendelkezéseiket is, és ezeket a rendelkezéseket a lengyel iparnak juttatták. Egy idejüleg egy newyorki tőkés csoport harminc millió zlotys árúhitel nyújt Lengyelországnak, amelyekért a lengyelek nyersanyagokat vásárolnak az USA-ban. Az USA és Lengyelország közötti árucsereforgalom intenzívebbé tétele érdekében az amerikai kormány egy szakértő delegációt küld Lengyelországba, amely olyan árucikkek importlehetőségeit fogja tanulmányozni, amely árucikkeket eddig Csehszlovákia szállított az USA-nak.

A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara új főtítkára. Dr. Ioan Muica, a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara főtítkára saját kérelmére megvált eme pozíciójától és a szatmári Kereskedelmi és Iparkamara főtítkarává nevezték ki. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara főtítkarává a nemzetgazdasági miniszter Grecu Ioant, a

szatmári Kamara főtítkarát nevezte ki, aki eme pozícióját már el foglalta.

Vendéglők, éttermek, kávéházak minden fogyasztásról jegyzéket kötelesek adni. A Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége körlevelet intézett az egyes Kamarákhoz, amelyben közli, hogy a kamarák felügyelőkkel a körletükbe tartozó vendéglőket és éttermeket a fizetési jegyzék kiállítására vonatkozó kötelezettségekre. Az erre vonatkozó törvény szerint az éttermek, vendéglők, kávéházak, stb. 20 lej fogyasztásig nem kötelesek jegyzéket kiállítani. 20—99 lejes fogyasztásnál az aviatikai illeték 1 lej, 100—10.000 lejes fogyasztásig 2 lej és ezen felül rendes nyugtábelvétel fizetendő. A jegyzékek e célra készült nyomtatott blokkokból adandók ki.

Még nem adtak ki szabadforgalmi devizákra vonatkozó vásárlási engedélyeket. Az Argus jelenti: Május elsején életbelépett az új rendszer a szabadforgalmi devizákra vonatkozólag. Az új rendelkezések értelmében csakis a Jegybank előzetes engedélyével szabad ilyen devizát beszerezni. Mivel ilyen engedélyeket még nem adtak ki, a piacon egyelőre nincsenek kötések.

Zürichi árfolyamok (május 11.): Márka 178.55, holland forint 238.70, dollár 444.87, font 20.8275, francia frank 11.8775, olasz lira 23.41, szlovák korona 15.20, pengő 87. dinár 10, lej 3.25, zlaty 83.75, beigas 75.70.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Table with exchange rates for Dollar, palesztinai font, holland forint, svájci frank, francia frank, márka, pengő, csehkorona (hivatalos).

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai lamyhábak.

Table with exchange rates for angol font, holland forint, dollár, svájci frank, francia frank, belgas, zloty, svédkorona.

Földes: Halászó macska világdíjas regénye újból megjelent. Kve 119 lej. Uj Zilany regény: Földönfutó város 178 lej (kve). Uj Stefan Zweig regény: Nyugtalan szív, kve 178 lej. Rosamond Lehmann: Titokzatos felelet, világsiker, vköt. 119 lej. Brian: Medici Lőrinc életregénye vászknak. 178 lej, stb. Lepagenál Kvár. Postán utánvették. Kérjen új könyvjegyzéket Lepageától.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Tataru királyi helytartó beszéde

(Első oldali cikkünk folytatása)

— Bennünket is az a jelszó vezessen, amelyet az első király méltó munkatársai tettek magukévá: a bátorság megszünteti a veszedelemeket, a félelem megokasítja azokat!

— Mi pedig, erdélyiek, akik ellenséges étvágycélpontjai vagyunk, továbbra is maradjunk a kötelesség és áldozat első rajvonálaban! Ez az egyetlen privilégium, amelyet a mi erdélyi büszkeségünk megenged!

(Hosszantartó taps.)
— Alljunk továbbra is a nemzeti öntudat azon magaslatán és minden körülmények között tegyünk tanuságot — ahogy ezt az elmúlt év tavaszán tettük a királyi hívásra — szolidaritásunkról és fegyelmezettségünkéről, valamint arról a férfias elhatározásról, amely oly nagy mértékben növelte államunk tekintélyét és lecsillapította a kalandra vágyók nyugtalanlásait! (Lelkes óváció).

— És ha elhangzik a legmagasabb parancs, kiássuk majd az ősi rögök közül a római sást és szélesebben fogunk haladni abban az irányban, amelyet a belgrádi tanuk, a tebeai hős és a csucsaí álmodozó jelölt meg!

— Abban a meggyőződésben, hogy ezzel hódolunk a legméltóbb módon halhatatlan elődeink emlékének, akiknek árnyéka lebeg ma közöttünk e pillanatban és abban az elhatározásban, hogy semmivel sem maradjunk adósa a haza oltárán, jogos büszkeséggel mondjuk barátainknak: nézzétek a nagy napok Romániáját, az igazi Romániát! Legyetek bizalommal iránta! Románia dolgozik, Románia erős!

— Ellenségeinknek pedig ezt üzenjük: Ne ámitsátok magatokat hamis illúziókkal! A román honvéd őrt áll! Románia örökdió!
Beszédének befejezéséül II. Károly királyt és a román dinasztiát éltette a királyi helytartó, mire az egybegyűlték rázendítettek a királyhimnuszra.

Nyolemillió font kölcsönt kap Angliától Románia

London, május 11. Az angol pénzügyi lapok arról adnak hírt, hogy az angol-román új kereskedelmi egyezmény alapelveit a közeli napokban fektetik le. Románia 8 millió font hitelt kap fegyverkezésre és hárommillió póthitelt nyersanyagok beszerzésére.

Benes tanszéket vállalt a londoni egyetemen

Csikágó, május 11. Eduard Benes, Csehszlovákia volt köztársasági elnöke, kijelentette, hogy 1940. január 1-től kezdődőleg elfogadja a londoni egyetem szociológiai tanszékét, amelyet felajánlottak számára.

Interpelláció az angol alsóházban 300.000 magyarországi zsidó palesztinai letelepítése ügyében

London, május 11. Az alsóház tegnapi ülésén Hepwooth konzervatív képviselő kérdést intézett a külügyminiszterhez, vajjon nem lenne-e lehetséges háromszázezer magyar zsidót — akiket a most életbeléptetett zsidótörvény érint — Palesztinába letelepíteni? Buttler külügyi államtitkár válaszul a kérdésre kijelentette, hogy a külügyminisztériumnak nincs tudomása arról, miszerint 300.000 magyarországi zsidó ki akarna vándorolni. Ezért a minisztérium semmiféle intézkedést nem tehet az ügyben.

Ötszáz löveget és sok töltenyt loptak el a glasgowi hangárból

London, május 11. Az elmúlt éjszaka folyamán körülbelül 500 löveget és különböző töltenyeket loptak el egy glasgowi hangárból. A lopásnak azonnal nyomára jött egy rendőrkezőg.

Megkezdtek a spanyolországi olasz önkéntesek hazaszállítását

Megszakadt a francia-spanyol diplomáciai viszony?

Róma, május 11. A Spanyolországban lévő olasz önkéntesek hazaszállítását megkezdődött. Tegnap a Firenze hajón 68 véglegesen elbocsátott olasz katona és 182 légionárius érkezett a genovai kikötőbe. Római jelentés szerint ezután gyorsított ütemben hajtják végre a spanyolországi olasz önkéntesek hazaszállítását.

Párizs, május 11. A francia fővárosban tegnap a spanyol-francia diplomáciai kapcsolat megszakadásáról terjedtek el hírek. Ille-

tékes körök cáfolják azt a hírt, amely szerint a burgosi kormány meg akarja szakítani a diplomáciai kapcsolatot Párizssal abban az esetben, ha Franciaország nem hajtja végre a Berard Jordana egyezményt, vagyis nem adja ki a Franciaországban levő spanyol hadianyagokat és értékeket.

Tény, hogy a párizsi spanyol követ csütörtökön felkereste Bonnet külügyminisztert. Megbeszélésükről azonban semmilyen hír nem szivárgott ki.

A temesvári törvényszék döntése:

A moratórium meghosszabbításának kérdésében a hitelezők távolléte beleegyezésnek számít

Timisoara, május 11. (Az Uj Kelet tud.) Érdekes moratórium-perben hozott döntést a temesvári törvényszék, amely most első ízben volt hivatott dönteni a kereskedőnek megadott moratórium meghosszabbításának kérdésében. Róth Károly temesvári kereskedő még a múlt év őszén moratórium iránti kérelemmel fordult a törvényszékhez, 200 ezer lejnyi tartozás tárgyában. Indokolásában a kereskedő bebizonyította, hogy jóhiszeműen került olyan helyzetbe, hogy hitelezőivel szembeni kötelezettségeinek nem tud eleget tenni és így joga van a moratórium kedvezményére. Róth ugyanis szivességi váltokat zsrált, amelyek kötelezettségei aztán reá hártultak. Az őszi világpolitikai események miatt azonban annyira meggyengült az üzletmenet, hogy a vállalt kötelezettségeknek képtelen volt eleget tenni. A törvényszék elfogadta a jogos érveket és 200.000 lej erejéig november 3-tól kezdődően hathónapi moratóriumot engedélyezett Róthnak.

Ez a határidő május 3-án járt le és a törvény értelmében a cég ellen csődöt lehet kérni, ha a határidőn belül nem teljesíti kötelezettségeit. Róth igyekezett rendezni a szivességi váltoból eredő adósságokat, de a határidő lejártakor még 80.000 lejnyi adósság állott fenn. Ezért a moratórium meghosszabbítását iránt újabb kérelemmel fordult a törvényszékhez és újabb bizonyítékokat nyújtott be annak igazolására, hogy önhibáján kívül nem tudott eleget tenni kötelezettségeinek az előir határidőn belül.

A törvényszék most tartott tárgyalást az ügyben, amelynek kapcsán a kereskedelmi élet fontos jogi kérdései merültek fel. A moratórium meghosszabbításának ügyében ugyanis a törvényszék már köteles a hitelezőket is megkérdezni és csak az ő beleegyezésükkel, szavazás útján elnyert többség alapján engedélyezheti a moratórium meghosszabbítását, míg az eredeti moratórium-idő megállapításakor a bíróságnak nem kell ott figyelembe vennie a hitelezők állásfoglalását. Jelen esetben a törvényszék Eniu-Cihosky tanácsa előtt csak a hitelezők egy része jelent meg és így felmerült az a probléma, hogy miként lehet dönteni a többi hitelező távollétében. A kereskedő képviselőjében Kertész Pál dr. ügyvéd arra az álláspontra helyezkedett, hogy a hitelezők szabályszerű idézést kaptak, távollétüket tehát úgy kell értelmezni, hogy nem kívánják hozzájárulni a moratórium meghosszabbításának ügyéhez, illetve távollétüket beleegyezésnek kell minősíteni, szavazataik pedig a beleegyező szavazatokat növelik.

A törvényszék hosszas tanácskozás után magáévá tette ezt az érvt, döntésében kimondta, hogy a hitelezők távolléte a meghosszabbítás kérdésében beleegyezést jelent és ezért újabb hat hónappal meghosszabbította a kereskedőnek engedélyezett moratóriumot. A törvényszék döntése nagy öröklésre tarthat számot a kereskedők körében.

Fejedelmi fogadtatásban részesítette Róma Pál régensherceget

Az olasz-jugoszláv együttműködés fontosságát méltatta Victor Emanuel és Pál herceg pohárköszöntőikben

Róma, május 11. (Rador). Pál jugoszláv régensherceg, Olga hercegnő, Markovics külügyminiszter és kíséretük tegnap délelőtt érkeztek meg a római terrmini pályaudvarra, ahol III. Viktor Emanuel uralkodó, Elena király- és császárné, a Duce, Starace pártfőtitkár, Alfieri miniszter, a politikai és társadalmi előkelőségek nagy csoportja, a jugoszláv, német és magyar követek, díszszázad és nagyszámu közönség fogadták.

A vonat pontosan 10 óra 45 perckor futott be a kidiszított pályaudvarra, ahonnan a szokványos ünnepek között diszhintókban vonultak be a városba. Az utvonalat mindentűnt a jugoszláv és olasz lobogók, virágok és szőnyegek díszítették. Az olasz nép lelkesen fogadta a magas vendéget, akinek többször meg kellett jelennie a quirinali királyi palota erkélyén.

Mussolini látogatása a régenshercegné

Délelőtt Mussolini miniszterelnök látogatást tett Pál régensherceg szállásán. Ezt kö-

vetőleg löncs volt az olasz uralkodópárnál, amelynek családi jellege volt.

Délután a régensherceg visszaadta Mussolini látogatását a Palazzo Veneziában. Este nagyszabású galaebédet rendezett az olasz királyi és császári pár a vendégek tiszteletére.

Tegnap délután Markovics külügyminiszter is megjelent Mussolininél.

Az olasz lapok meleg szívéllyel hangján írják az Adria békéjéről. Ezért hálás az olasz nép Pál régenshercegnak, aki helyes irányban vezeti az ország külpolitikáját. Itália érdeke az, hogy Jugoszlávia független és erős maradjon. Hasonlóan írják a többi lapok is.

Viktor Emanuel és Pál herceg pohárköszöntői

Róma, május 11. (Rador). Az olasz király és császár tegnap este vacsorát adott Pál jugoszláv kormányzóherceg tiszteletére, ame-

lyen Viktor Emanuel méltatta a két ország közötti baráti kapcsolatokat szilárd voltát.

— A két országot — mondotta az olasz uralkodó — azon közös gondolat vezérli, hogy megvédjék a rendet és biztonságát a stabilitást, ami elengedhetetlen a nemzetek polgári fejlődéséhez. Jugoszlávia és Olaszország nemcsak népeik javáért dolgoznak, de szomszédi és baráti országaikkal való kapcsolataikat fenntartva és megerősítve, szélesebb vonatkozásban is hozzájárulnak Európa békéjéhez és nyugalomához.

Pál herceg válaszában meghatottan mondott köszönetet a fogadtatásért, amiben részesítették. Midőn kormányaink — mondotta — teljes összhangban működnek együtt, ebben a hasznos és tartós munkában, a rend és állandóság eszméit szolgálják. Tevékenységükben mindenkor szem előtt tartották a szomszédi és baráti országokkal való jóviszony kimélyítését és az európai nyugalom és béke fenntartását.

A nápolyi flottainnepség

Nápoly, május 11. (Rador). Ma reggel 9.25 órakor Pál jugoszláv kormányzóherceg, Viktor Emanuel és Mussolini ideérkeztek. A magas vendégeket a tömeg lelkes óvációjával fogadta.

Nápoly, május 11. A Pál jugoszláv régensherceg tiszteletére rendezett flottainnepségekben az olasz hadiflotta 112 egysége vett részt.

Jugoszlávia kilép a Balkán szövetségből

Róma, május 11. Az egyik olasz lap párizsi híradás alapján azt a hírt közli, hogy Pál jugoszláv régensherceg hajlandónak mutatkozott arra, hogy Jugoszlávia kilépjen a Balkán szövetségből.

A Hlinka-gárdát beolvasztják a rendőrségbe

Pozsony, május 11. A szlovák hatóságok úgy döntöttek, hogy a Hlinka gárdát beolvasztják a rendőrségbe.

Argentínában tilos a külföldi politikai pártok működése

Buenos Ayres, május 11. Az argentinai kormány törvényrendeletet adott ki, amely szigorúan megtiltja a külföldi politikai pártok működését.

Freud csak halála után engedni kiadni Mózes könyvét

London, május 11. A Londonba emigrált Freud professzor, hír szerint kijelentette, hogy „Der Mann Mozes und die monotheistische Religion” című könyvét, amelyben Mózes eredetét vitatja és azt bizonyítja, hogy Mózes nem volt zsidó származású, amelyet még az osztrák rezsim alatt is, csak halála után engedni kiadni.

Németország belép a Duna-bizottságba

Berlin, május 11. Hír szerint kedden írják alá azt az okmányt, amelynek értelmében Németország belép a Duna-bizottságba. A Duna-bizottság Németország részvételével Galaiban tartja meg első ülését.

Balbo marsall visszatartott Tripoliszba.

Kairóból jelentik: Balbo marsall csütörtök reggel repülőgépen visszatartott Tripoliszba.

Május 22-én tartja bucsuparadéját a spanyolországi német légió. Berlinből jelentik: A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint május 22-én kerül sor a német légió bucsuparadéjára, Franco jelenlétében.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epé-hajtó a Dr. Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lej. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 30. Telefon: 18-60.

BUN DE IMPRIMAT

Postafiók
Tudosi
Postafiók

Rövidesen
A
te
S
R

Ankara, május 11. Dam török miniszter délutáni üggyel-török egyezmény az összes felelős és állandó gondja kövessen a béke török kormány p az országot a le azoktól az esemé sulyos következm fenntartja a sem denült előforduló ezek az esemény és amikor a föld dese ismét felmer az a mai nemzeti a török kormo jutott, hogy a összefüggő kér nem maradhat zombós, ha sul veszélyezte Törökország azt tengerben érdeke hazának tekintés tengeri rendnek fosztania termé szolgálhat egyed orszag számára e déselvel azonos. Ilyen körülm a háborus szé esélyeinek el azon országok béke és a bé kében egyesül adnak vissza szükse — Ezért kérj zájuralását aho lyet foglalhassu közösségében, a állam ellen sem lokat, vagy val megcsorbitását, népeket azon t amit a háboru mára. A minisztere az Anglia és B bizalomteljes b és összetartást, közti nézetazon gyalásoknak az indultak meg nyek aggasztóv számára. Ezek lyesség légköré lyamán arra a tak, hogy a bé érdekében a ké kell a szüksége által. A minisztere közös angol-tör tette, hogy a f